БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 281 (4380)
10 ДЕКАБРЬ, 1980 й.
ЧОРШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

✦ Кеча Деҳлида КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев билан Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди ўртасида музокаралар бошланди.

Совет — Ҳиндистон муносабатлари масалалари, шунингдек иккала томонни қизиқтирувчи энг муҳим халқаро проблемалар хусусида батафсил фикрлашиб олинди.

Музокаралар давомида турли соҳаларда ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада ривожлантириш истиқболлари белгиланди, ҳозирги халқаро аҳвол масалалари кўриб чиқилди.

✦ Кеча Деҳлидаги Фан саройида Ҳиндистон— Совет дўстлиги митинги бўлиб ўтди. Митингда Леонид Ильич Брежнев ва Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди нутқ сўзладилар. Митинг ҳақидаги батафсил ҳисобот бугун тонгги газеталарда эълон қилинган.

✦ КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев кеча Деҳлида Ҳиндистон Коммунистик партиясининг раҳбарлари билан учрашди.

Учрашув самимий, дўстона вазиятда ўтди.

✦ БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, БХР Министрлар Советининг Раиси Станко Тодоровнинг олтмиш йиллиги муносабати билан Л. И. Брежнев ва Н. А. Тихонов ўртоқлар унга табрик телеграммаси юбордилар.

Бизнинг интервью

ДЎСТЛИК САФАРИ

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раиси В. О. Козимов раҳбарлик қилган Тошкент шаҳар делегацияси Тунисдан қайтиб келди. Сафар бирадарлашган шаҳарлар ўртасидаги ҳамкорлик программаси доирасида ўтказилди. Тунис пойтахтига қилинган сафар давомида у ерда ўзбек маданияти ҳафталиги ҳам бўлди.

«Тошкент оқшоми»нинг мухбирлари В. О. Козимов билан учрашиб, ундан Тунисда ўзбек маданияти ҳафталиги қандай ўтганлиги, икки шаҳар ўртасидаги дўстликнинг манбалари ҳақида ҳикоя қилиб беришни сўрашди.

— Тошкентнинг биродарлашган шаҳар — Тунис билан алоқаси 1961 йилда бошланган,— дейди Воҳид Охунович Козимов. — Ўша пайтдан буён мунтазам делегациялар айрибошланмоқда, ҳаётнинг турли соҳалари— фан, маданият, маориф, социал таъминот, соғлиқни сақлаш, спорт ва бошқа соҳалар бўйича кенг алоқалар олиб борилмоқда.

Пойтахтимиз вакиллари илгари ҳам Тунисда бўлишган эди. Ўшанда Тунис муниципалитети кенгаши делегацияси Тошкентда бўлганидан кейин 1978 йилнинг апрелида ана шу шаҳарга жавоб сафари билан борилган эди. Яқинда Ўзбекистон пойтахтида туниснлик меҳмонлар яна бир бор бўлишганида, бизни ана шу мамлакатга таклиф этишган эди. Таклиф бажонидиллик билан қабул қилинган.

Биз Тунисга маҳаллий вақт билан тунги соат бирда етиб бордик. Бизни у ерда СССРнинг Тунисдаги элчиси Б. Л. Колоколов, шаҳар мэри Закария Бин Мустафо, бошқа расмий кишилар, матбуот ходимлари, жамоатчилик вакиллари кутиб олдилар. Делегациямиз составида Собир Раҳимов район партия комитетининг биринчи секретари З. Н. Абдураҳимов, Р. Р. Шредер номли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг директори М. М. Мирзаев, В. И. Ленин номли Тошкент давлат университети араб филологияси кафедраси доценти И. М. Ҳакимов, илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар киностудияси кинооператори Д. И. Салимов, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети ташқи алоқалар бўлими мудири Т. Ж. Шермуҳамедов, Тошкент «Рассом» бадиий комбинатининг рассоми К. Солижонов, М. Турғунбоева номли республикада хизмат кўрсатган давлат «Баҳор» рақс ансамблининг балети ва оркестри артистлари группаси бор эди.

Делегациямизнинг Тунисда бўлишига доир программа ранг-баранг ва самарали тузилган эди. Бизни СССРнинг Тунисдаги элчихонасида, шунингдек, шаҳар муниципалитетида қабул қилишди. Икки томонлама қизиқарли ва фойдали фикр алмашувлар бўлди, икки мамлакат ўртасида дўстлик ва ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш юзасидан истаклар изҳор этилди. Миллий кенгаш раиси С. Мохаддам ҳузурига делегациямизнинг бориши самарали бўлди. У учрашувда икки мамлакат ўртасида дўстликнинг фойдаси ҳақида, ўзаро алоқаларни янада мустаҳкамлаш лозимлиги ҳақида гапириб ўтди.

Ўзбекистон маданияти ҳафталигининг расмий очилиши тантанали ва байрамона руҳда бўлди. Бу маросим «Ибн Халдун» маданият уйида ўтказилди. Унда сиёсий арбоблар, муниципалитет ва жамоатчилик вакиллари иштирок этдилар. Йиғилганлар «Баҳор» ансаблининг артистлари чиқишларини қизғин кутиб олдилар.

Ҳафталик кунларида делегациямизни республика президенти Х. Бурғиба, Социалистик Дастур партиясининг директори Мўйинжи Вали, мамлакат ички ишлар министри Идрис Гига, маданият ва ахборот министри Фуад М'Базаа, бошқа расмий кишилар қабул қилдилар. Биз мамлакатнинг Бизорта ва Кайруан каби йирик шаҳарларида бўлдик.

Живопись, болалар расмлари, Тошкент маҳаллий саноати буюмлари кўргазмалари томошабинларда катта қизиқиш уйғотди. Фотолар ва ўзбек ёзувчиларининг китоблари кўргазмаси ташкил қилинди. Бу кўргазмада Ҳамза, Ойбек, Шароф Рашидов, Рамз Бобожон, Ҳамид Ғулом, Туроб Тўла, Мирмуҳсин, Саъдулла Кароматов, Жонрид Абдуллахонов ва бошқаларнинг асарлари намойиш этилди. «Баҳор» ансамбли артистларининг чиқишларини ҳамма жойда томошабинлар самимий олқишлашди. Журналист Башир Ражабовнинг фикрига қараганда, кўргазмалар фақатгина мутахассисларнигина эмас, балки унга келган оддий кишиларни ҳам мафтун этди. У киши Тошкент артистларини катта санъат усталари деб баҳолади. Ҳафталикнинг бориши матбуот, радио ва телевидениеда кенг ёритилиб турди.

Делегациямиз аъзоси И. М. Ҳошимов ўқув юртларида, маданият марказларида, шунингдек, Тунис радиоси орқали бир неча лекциялар ўқиб, тунисликларнинг таҳсинига сазовор бўлди.

Сафаримиз ниҳоясида муниципалитетда биродарлашган Тошкент ва Тунис шаҳарлари ўртасида ҳамкорлик ва делегациялар айрибошлаш юзасидан шартнома имзоланди.

Суҳбатимизнинг охирида сафаримиз натижаларидан яхши қаноат ҳосил қилганлигимизни айтиб ўтмоқчиман. Бу сафаримиз иккала мамлакатимиз халқлари ўртасида дўстлик алоқаларини янада мустаҳкамланишига хизмат қилади.

Суҳбатни
И. АЛИМОВ,
А. ПЎЛАТОВ
ёзиб олдилар.

Пойтахтимизнинг бир куни

• Зафарларимиз — КПСС XXVI съездига

• Партия режалари— халқ режалари

• Қардошлик қонунига биноан

• Беш йиллик вахтасида

ВАЪДАГА ВАФО

Тошкент ўйинчоқлар фабрикасининг сузувчи ўйинчоқлар тайёрланадиган цехи... Бу ерда эрта тонгданоқ меҳнат симфонияси авжига чиқади. Станоклар бир маромда гуриллайди. Қизил алвонларга битилган «КПСС XXVI съездини муносиб кутиб оламиз», «Беш йилликка — зарбдор якун!», «КПСС XXVI съездига — 26 зарбдор ҳафта» каби даъваткор шиорлар цехга ўзгача файз киритган. Катта мастер В. Овецкий бизни цех иши билан таништирди.

— Цехимизда,—дейди Владимир Исаевич, —140 ишчи бўлиб, улар олти бригадага бўлинган ҳолда меҳнат қилмоқда. Коммунист Ҳошим Қосимов бошлиқ прессчилар, Клара Вишневская етакчилигидаги жойловчилар, Надежда Ласкова бошлиқ бўёқчилар мусобақанинг пешқадамлари бўлишяпти. Ҳозир цехда 15 хил ўйинчоқлар ишлаб чиқаряпмиз.

Цех коллективи 1980 йил планини Улуғ Октябрнинг 63 йиллигига қадар бажариш мажбуриятини олган эди. Улар ўз сўзларининг устидан чиқдилар. Эндиликда йиллик планга қўшимча 20 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш учун курашмоқдалар.

«Учқун» тўқимачилик-галантерея ишлаб чиқариш бирлашмасида КПСС XXVI съезди шарафига социалистик мусобақа тобора авж олмоқда. Коллектив ҳозир социалистик мажбурият ҳисобига ишлаяпти. Ушбу суратда «Учқун»чилар ютуғига муносиб ҳисса қўшиб келаётган тўқув цехининг Муяссар Жалилова (чапдан-ўнгга), Галина Самойлова, Жамила Қобилова ва Ира Остапчук каби илғор ишчилари акс этган. Улар смена топшириқларини ошириб бажаришиб, ҳамкасб дугоналарига ўрнак бўлишмоқда.

И. Шоннғомов фотоси.

ЛОЙИҲА УСТАХОНАСИДА

ИНСТИТУТНИНГ ИЛМИЙ МАРКАЗИ

БУГУН

Бутуниттифоқ «Гипровуз» институтининг Тошкентдаги филиалида архитектор Э. Судаков бошлиқ группа Тошкент политехника институти илмий маркази биноси лойиҳаси устида иш бошлади. Бўлажак илмий марказ институтнинг студентлар шаҳарчаси территориясида, Мирза Ғолиб кўчасида қурилади. Тўрт қаватли бўладиган бу илмий марказ 2 гектарга яқин майдонни забт этади. Илмий тажрибалар учун лабораториялар, шунингдек 300 ўринга мўлжалланган конференциялар зали ҳам ана шу лойиҳа составига киради.

СИФАТ ПОСБОНЛИГИДА

БУГУН

Тошкент тўқимачилик комбинатининг ишчиларидан йиллик топшириқни ниҳоясига етказиб ва ҳозирда келгуси йил ҳисобига меҳнат қилаётган кишиларнинг сони 1500 кишига етди.

Бундай илғор ишчилардан бири — пардозлаш фабрикасининг контролери, КПСС аъзолигига кандидат Людмила Шутова бундан уч йил муқаддам мактабни битиргандан кейин опаси меҳнат қилаётган ана шу комбинатга ишга келган эди. Контролёрлик иши унга ёқиб қолди.

Ҳозирги пайтда бу қизнинг қўлидан бир ойнинг ўзида камида 240 минг метр газлама ўтади. Бу топшириқ 120 процент бажарилди, демакдир. У бу йил икки ярим миллион метр газламани назоратдан ўтказишни зиммасига олган эди. Бу ниятининг уддасидан чиқди. Эндиликда Л. Шутова имкониятларни ҳисоблаб чиқиб, йил охирига қадар яна 93 минг метр газламанинг сифатини текшириш мажбуриятини олди.

Шутова ўз цехида меҳнат қилаётган ёш ишчилар — контролёрлар Валя Платонова, Люда Бауэр билан мусобақалашмоқда. Уларнинг ҳаммаси 1980 йил топшириқларини бажариб, ҳозирда зиммага олинган мажбурият эвазига меҳнат қилишмоқда.

МАРРА ЭГАЛЛАНДИ

Химия-фармацевтика заводининг коллективи сифат ва самарадорлик беш йиллигида ишлаб чиқаришни кенгайтириш, янги ускуналар билан жиҳозлаш, илғор технологияни жорий этишга алоҳида эътибор берди. Шунинг учун ҳам саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажмини ўстириш суръати бўйича беш йиллик топшириқлари муддатидан уч ой илгари адо этилди. Корхона коллективи маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми бўйича беш йиллик маррани эгаллади. Беш йилликка— зарбдор якун ясаётган завод ишчилари, инженер-техник ходимлари партия XXVI съезди шарафига оширилган социалистик мажбурият қабул қилишди. Йил охиригача беш йиллик планга қўшимча 3 миллион сўмлик ҳажмда маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилдилар.

БУГУН

• Инсон саломатлиги йўлида

Ўзбекистон терапевтларининг съезди

БУГУН

Тошкентда республика терапевтларининг учинчи съезди ўз ишини бошлади.

Шу муносабат билан мухбирларимиз съезд ташкилий комитети раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари, профессор Карим Йўлдошевич ЙЎЛДОШЕВга мурожаат қилиб, шу ҳақда сўзлаб беришни илтимос қилди.

— Съездимиз шу қувончли кунларда ўтаётгани билан фахрланамиз. Шу боисдан ҳам бизга яхши шароит яратиб берганликлари учун республика партия ва ҳукуматига миннатдорчилик билдирамиз.

Съездни республика Соғлиқни сақлаш министрлиги, министрлик қошидаги илмий медицина Совети ва республика терапевтларининг илмий жамияти ташкил этди. Съезд ишида 400 дан ортиқ делегат-шифокор иштирок этмоқда. Шунингдек, съездга Москва, Ленинград, Душанбе ва Фрунзе шаҳарларидан етук шифокор-олимлар таклиф этилган.

Съезд иштирокчилари уч кун давомида медицина фанининг муҳим соҳаси бўлган ошқозон-ичак касалликлари ва нафас олиш органлари хасталикларини даволаш ва олдини олиш тўғрисида фикр алмашадилар. Жумладан, терапевтлар илмий жамияти правлениесининг II ва III съездлари ўртасида қилган ҳисоботини тинглаб, жамиятнинг янги органларини сайлайдилар.

Шуни фахр билан айтиш мумкинки, республика терапевтлари томонидан қисқа давр ичида кўпгина амалий-ташкилий ишлар қилинди. Улар ўзларининг илмий ишлари билан медицина фанини бойитишга муҳим ҳисса қўшдилар. КПСС XXV съезди томонидан белгилаб берилган тарихий қарорларни амалга ошириш борасида талай ишлар қилинди. Бу ишларнинг кўпчилиги Тошкент шаҳрида амалга оширилди.

Йирик шаҳарлар, областлар ва районларда қайтадан янги кафедралар, илмий марказлар, махсус бўлимлар ва замонавий медицина техникаси билан жиҳозланган шинам кабинетлар очилди. Тошкент врачлар малакасини ошириш институтида эса кўплаб етакчи мутахассислар тайёрланди. Ошқозон-ичак ва нафас олиш хасталиклари бўйича кўпгина олимлар етишиб чиқди. Булар Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги К. Зуфаров, профессорлар К. Баҳодиров, У. Асқаров, А. Жалолов, М. М. Омеров ва О. Убайдуллаевлардир. Энг муҳими, республика шифокорлари ўзларининг бу анжуманларида ўнинчи беш йилликда қилинаётган ишларга якун ясаб, ўн биринчи беш йиллик режаларини белгилаб оладилар.

Олим-шифокорларимиз навбатдаги ишларни белгилаб олишларида КПСС Марказий Комитетининг КПСС XXVI съездига лойиҳаси муҳим ҳужжат бўлиб қолади. Бу ажойиб ҳужжатда фанни янада ривожлантириш, юрак-қон, томир, онкология ва эндокринология хасталикларини даволаш учун юксак самарали шифобахш воситалар ишлаб чиқариш, касалликларнинг олдини олишни кучайтирилиши аниқ-равшан кўрсатиб берилган. Партиямизнинг бу муҳим ҳужжати шу кеча-кундузда республикамизнинг барча шифохоналарида қунт билан ўрганилмоқда.

Биз, съезд делегатлари шуни қувонч билан айтамизки, жонажон Коммунистик партия ва ҳукуматимизнинг шифокорлар тўғрисида кўрсатаётган катта ғамхўрликларига жавобан халқ соғлиғини сақлашдек шарафли ва масъулиятли ишда доим тайёр турамиз.

ПАРТИЯ—РАҲНАМО

БУГУН

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ўзбек давлат филармониясида партия XXVI съезди шарафига очилган янги лекторий «Партия раҳномомиз» деб аталади.

Санъат даргоҳининг солистлари лекторий программасига биноан шаҳар корхоналарида, пойтахт областининг санаторий ва дам олиш уйларида концертлар беришади.

Музика лекторийсининг программасига атоқли совет композиторлари Дунаевский, Листов, Мокроусов, Тухмановларнинг қўшиқлари киритилган.

ҚЎШИҚ КОНКУРСИ

БУГУН

«Узгипроводхоз» институтининг «Ирригатор» клубида республика қишлоқ хўжалиги министрлиги ва сув хўжалиги қурилиши давлат комитети бадиий ҳаваскорлик коллективларининг кўрик конкурси ниҳоясига етди. Конкурс қатнашчилари икки кун давомида ўзларининг энг яхши қўшиқ ва рақсларини намойиш этдилар.

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездига бағишланган бу конкурс республика областларида, шу жумладан Фарғона, Наманган ва Андижонда бадиий ҳаваскорлик коллективлари яхши камол топаётганлигини кўрсатди.

БУНЁДКОР БРИГАДА ҚУВОНЧИ

БУГУН

Тошкент қурилиши Бош бошқармасига қарашли 2-уйсозлик комбинатининг 26-бошқармасида меҳнат қилаётган Сандазиз Саматов бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси СД-2 массивида янги беш қаватли 48 онлага мўлжалланган турар жой биносини фойдаланишга топширди.

Бинога сайқал бериш ишларини 2-Пардозлаш трестининг бригадалари бажаришди.

Коммунистик меҳнат бригадаси айни пайтда «4-Қорасув» массивида бири 60 ва бири 80 онлага мўлжалланган икки турар жой биноси қурилишини қизғин олиб бормоқда.

Пойтахтимизнинг Сергели райони кун сайин обод ва кўркам бўлиб бормоқда. Бу ерда замонавий уй-жой комплекслари қурилиши кенг миқёсда олиб борилаптн.

СУРАТДА: Сергелида кейинги йилларда бунёд этилган янги микрорайоннинг қиёфаси.

М. Нуриддинов фотоси.

МАДАНИЯТ САРОЙИДА СЕМИНАР

БУГУН

Темирйўлчилар маданият саройида Ўрта Осиё ва Қозоғистон темир йўллари маданият саройлари, уйлари, клублари маданий-оқартув ходимларининг беш кунлик семинари ўз ишини бошлади. Бу йиғилишнинг тингловчилари КПСС XXVI съездига тайёргарлик кўриш муносабати билан меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда маданий-оқартув муассасаларининг ролини ошириш, маданият даргоҳларининг Бутуниттифоқ кўриги ҳақида қатор лекцияларни тинглайдилар.

Семинар қатнашчилари партия анжуманларини муносиб кутиб олиш юзасидан социалистик мусобақа якунларини пропаганда қилиш ишлари бўйича тажрибаларни ўртоқлашадилар, Тошкент локомотив депосида меҳнат ветеранларига бағишланган кечада катнашадилар. Шаҳар бўйлаб зиёрат қилиш, музейларда бўлиш, энг яхши касаба союз кутубхоналарининг ишлари билан танишиш тингловчилар машғулот программасига киритилган. Қозоғистон иштирокида Ўрта Осиё темир йўли маданият ходимларининг семинари биринчи марта ўтказилмоқда.

ЎЗБЕК ФИЛЬМЛАРИ ФЕСТИВАЛИ

БУГУН

Серқуёш республикамиз пойтахти Тошкентда барча областлар ва Қорақалпоғистон Автоном Республикасида КПСС XXVI ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездларига бағишланган ўзбек фильмлари фестивали бошланди. Томошабинлар Шуҳрат Аббосов, Латиф Файзиев, Зоҳид Собитов, Али Ҳамроев, Элёр Эшмуҳамедов каби машҳур кинорежиссёрлар ҳамда Наби Раҳимов, Аида Юнусова, Светлана Норбоева, Тўғон Режаматов каби талантли актёрлар билан учрашиб, доира стол атрофида қизғин суҳбат қурадилар.

— Биз бу фестивални ўтказиш учун,— дейди республика кино фильмлар прокати конторaси директори Т. Ғ. Шамсиев,— кўп тадбирларни амалга оширдик. Барча кинотеатрлар фойесида ўзбек киносанъатининг пайдо бўлиши, бугуни ва эртаси ҳақида ҳикоя қилувчи стендлар, фотовитриналар ташкил этдик.

Шуни қайд қилиш керакки, партия қарорларини ҳаётга оғишмай тадбиқ этаётган ўзбек кинематографчилари ўнинчи беш йиллик мобайнида 27 та бадиий, 26 телевизион, 30 та мультипликацион ва 300 га яқин ҳужжатли экран асарлари яратишди, Кинокўрикда «Икки солдат ҳақида қисса» (режиссёр З. Собитов), «Муҳаббат ва нафрат» (режиссёр Р. Ботиров), «Шум бола» (режиссёр Д. Салимов), «Рингга чақирилади...» (режиссёр Э. Хачатуров), «Шиддат» (режиссёр А. Ҳамроев), «Умидимиз қушлари» (режиссёр Э. Эшмуҳамедов) ва бошқа кўплаб бадиий фильмлар намойиш этилади.

Фестиваль пайтида Ўзбекистон илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар студияси ижодкорлари ҳам ўзларининг икки съезд оралиғида яратган ажойиб ленталарини томошабинлар ҳукмига ҳавола қиладилар.

А. ОРТИҚБОЕВ.

ШАРҲЧИ САТРЛАРИ

Пекиндаги суд мажлиси

Пекинда Линь Бяо ва Цзян Цин «контрреволюцион гуруҳлари» қатнашчилари устидан суд давом этмоқда. Шу гуруҳларнинг қора курсида ўтирган 10 қатнашчисига жами 48 та айб қўйилган. Жумладан, улар давлат тўнтариши, қуролли исён тайёрлашга уриндилар, Мао Цзэдун жонига қасд қилдилар, партия ва давлат раҳбарларини, кадр ходимларни «маданий революция» йилларида асоссиз таъқиб қилдилар, деб айбланмоқда. Шу «гуруҳлар»нинг «жиноятлари»да қатнашганлиги учун» бошқа олтмиш арбоб ҳам суд жавобгарлигига тортилди.

Суд ташкилотчилари бу кишилар ишдаги ва сиёсий йўлдаги «хатолари» учун эмас, балки, жазоланиши лозим бўлган жиноятлари» учун жавобгарликка тортилдилар, деб эълон қилдилар. Ҳақиқатда эса бу суд— ХХРнинг ўттиз йиллик тарихи давомида мисли кўрилмаган сиёсий суд мажлисидир. Ҳозир судланувчилар гарданига юкланаётган айблар ўша даврда Мао Цзэдун ва унинг атрофидаги бошқа Хитой раҳбарлари, шу жумладан ҳозир Пекиннинг ҳукмрон юқори тўдаси орасидаги кишилар ҳам ўтказган йўлдан келиб чиқиши суд мажлисининг боришидан яққол кўриниб турибди.

Бу найрангнинг маъноси ва моҳияти мутлақо равшан: суд ташкилотчилари Мао Цзэдуннинг сиёсий йўлини зарбадан омон асраб қолишга, унинг ўзини оқлашга, маоизмни ҳозирги режимнинг расмий идеологияси сифатида сақлаб қолиб, «маданий революция» бедодликларини Линь Бяо ва тўртлар шайкаси гарданига юклаб қўйишга уринмоқдалар.

Бироқ, суд ташкилотчилари нақадар устомонлик қилмасинлар, у аслида маоизм ва Мао нинг ўзи устидан, унинг «маданий революция» давридаги сиёсий йўли устидан ўтказилаётган судга айланиб кетди. Ўша даврдаги сиёсий йўл мамлакатни граждан уруши ва иқтисодий ҳалокат ёқасига келтириб қўйган эди.

Судни уюштирувчилар адолатни тиклаш учун эмас, балки ўзларининг сиёсий мухолифларидан қутулиш учун, ХКПнинг бўлажак XII съезди арафасида ҳокимият учун курашда ўз мавқеларини яхшилаб олиш учун шу найрангбозликни ташкил этдилар. Улар ХКП Марказий Комитетининг раиси Хуа Гофэн сингари «маданий революция» тўлқинида ҳокимият тепасига чиқиб қолган ёки мана шу «революция» даврини омон-эсон ўтказиб, эндиликда Цзянь Цин сингари ўз ўрнини «раҳбарликни янгилаш» тарафдорларига бўшатиб беришни ҳохламаётган кишиларнинг обрўсини тўкишга интилаётганликлари суд мажлисининг материалларидан маълум бўлиб қолди. ХКП Марказий Комитети раисининг ўринбосари Дэн Сяопин ва унинг Пекин юқори тўдасидаги «амалиётчилик қаноти»дан бўлган тарафдорлари эса «раҳбарликни янгилаш» тўғрисида жар солмоқдалар.

Хитой пойтахтида ўтказилаётган ва навбатдаги сиёсий найрангбозликка айланиб кетган суд мажлиси Хитой олдида турган мураккаб сиёсий ва иқтисодий муаммоларни ҳал этиш йўлини тозалаб бермайди, балки мамлакатдаги аҳволни баттар кескинлаштиришга олиб бориши эҳтимолдан ҳоли эмас.

М. ЯКОВЛЕВ,
ТАСС шарҳловчиси.

• *Иш тажрибасидан*

ҚИЗҒИН ДАМЛАР

С. Л. Жук номли Бутуниттифоқ лойиҳа-қидирув ва илмий-тадқиқот институтининг Ўрта Осиё бўлимидаги халқ контроли бош группаси бошланган ишни ниҳоясига етказишни ўзига қатъий қоида қилиб олган. Бош группанинг ўтказган текширувлари самарадорлиги ортмоқда.

Ҳар йили бўлим лойиҳасига асосан ўнга яқин гидротехника ва ирригация иншоотлари қурилмоқда. Институт партия ташкилоти раҳбарлигида иш олиб бораётган халқ контроли бош группаси кўпгина ишлаб чиқариш муаммоларини ҳал этишда ўзининг муайян ҳиссасини қўшиб келмоқда.

Бу йил институт назоратчилари томонидан 48 та текширув ўтказилди. Бунда лойиҳа-қидирув ишлари сифати ва самарадорлигини оширишга алоҳида эътибор берилди. Натижада, бўлим мутахассисларининг масъулияти, меҳнат унумдорлиги ўсди. Институт хўжалик фаолияти, штат-молия интизомига риоя қилиш икки бор текширилди.

Халқ назоратчилари сафига ташаббускор ва обрўли кишилар, ишлаб чиқариш илғорлари, мутахассислар сайланди. Бешта цех группаси раисининг ҳаммаси цех партия ташкилоти секретарининг ўринбосари, олий маълумотли кишилар эканлиги, тўртта раис олти йиллик иш тажрибасига эга эканлиги фикримизнинг далилидир.

Ўн беш кишидан ташкил топган халқ контролининг бош группаси изланиш, илмий-тадқиқот, ихтисослаштирилган ва маъмурий-бошқарув асосий бўлимларида тузилган цех группалари фаолиятига раҳбарлик қилмоқда. Бу, институт бўлинмаларининг ҳаммасида назорат олиб бориш, бош группа иш доирасини кенгайтириш имконини бермоқда.

Социалистик мулкнинг, моддий бойликларнинг тўғри сақланиши ва улардан фойдаланиш, меҳнат интизомига риоя қилиш назоратчилар эътиборидан четда қолаётгани йўқ. Бош группадаги халқ назоратчилари мактабида ўқув ташкил этилган. Машғулотлар планида назарий масалалар билан бирга, амалий машғулотлар ҳам ўрин олган. Тингловчилар партия ва совет органлари ҳужжатлари билан танишадилар. Халқ контроли фаолияти шу йил партия бюроси мажлисида икки бор кўриб чиқилди.

Коммунистларнинг таклифи билан бўлимларнинг раҳбарлари халқ контроли группаларига яқиндан ёрдам бермоқдалар. Текширувларнинг якунлари ишчилар йиғилишига ва ишлаб чиқариш мажлисига муҳокама этиш учун қўйилади.

Бош группа текширувнинг амалийлиги ва ошкоралилигига катта аҳамият бермоқда. Халқ контролининг махсус стенди, постлардаги бурчаклар, «Яшин» варақалари назоратчилар томонидан топилган камчиликлар, уларнинг бартараф этилиши ҳақида ҳикоя қилади.

Гидропроект институтининг Ўрта Осиё бўлими коллективи ўнинчи беш йилликнинг туғалловчи йилини муваффақиятли якунлаяпти. Социалистик мажбуриятлар шарафли адо этилди. Бунда ишнинг сифат ва самарадорлигини ошириш резервларидан тўлароқ фойдаланишда коллективга актив ёрдам бераётган институт халқ назоратчиларининг катта ҳиссалари бор.

Н. МАННОПОВ,
Фрунзе район халқ контроли комитети раисининг ўринбосари.

Тошкент оқшоми
ХАЛҚ КОНТРОЛИ

• *Шахсий масъулият мактаби* • *Хайрли иш ташаббускорлари* • *Графикка мос келмагач...* • *Газетхон мулоҳазаси* • *Лойиҳалар—ишлаб чиқаришга* • *Пенсия тўғри тўланганми?*

ЖОЙЛАРДАН ХАБАРЛАР

ҲАР БИР ГРАММ ҲИСОБДА

Ҳамма нарсадан тежайлик!— трактор заводининг халқ назоратчилари ўз ишларини ана шу шиор остида олиб боришяпти.

Назоратчилар металлдан тежаб-тергаб фойдаланишга алоҳида эътибор беришяпти. Улар завод конструкторлик бюроси билан биргаликда қишлоқ хўжалик машиналарига металлнинг кам сарфланиши имкониятларини изламоқдалар. Машиналарни, ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштиришда қатнашмоқдалар. Улар металлнинг чиқитга чиқарилишини қаттиқ назорат остига олишган, бунинг натижасида тунукаларни тежаб қирқишга, бракка чек қўйишга, металл қуймаларни, ярим тайёр маҳсулотлар ва деталларни яхши сақлашга эришмоқдалар.

Ой сайин корхонада текширув ва рейдлар ўтказилиб турибди. Кейинги текширувлардан бирида металлдан тежаб-тергаб фойдаланишга заводда ҳамма ҳам бирдек ғамхўрлик кўрсатмаётганлиги аниқланди. Масалан, 3, 20, 24-цехларда металлни тежаб кесилмайди, катта исрофгарчиликка йўл қўйилмоқда. Баъзи бир деталлар ГОСТга тўғри келмайди. Бундан ташқари, машиналарнинг айрим деталлари чизмада ҳамда технология жараёнларида белгиланган диаметрга мос келмайди. Халқ назоратчилари айбдорларни қаттиқ огоҳлантиришди. Бош технология ҳамда бош конструкторлик бўлимларига чиқиндилардан фойдаланишда ана шу камчиликларни ҳисобга олиш, улардан ишлаб чиқаришда ўринли фойдаланиш йўлини топиш кераклиги айтилди.

О. МАРКЕЛОВ,
трактор заводи халқ контроли комитети раиси.

ҲАММАГА ИШ ЕТАРЛИ

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг халқ назоратчилари камчиликларни бартараф этишда ўз фаолликларини тобора оширмоқдалар. Назоратчилар, айниқса, маҳсулот сифатини яхшилашда катта ғамхўрлик кўрсатишяпти. Тайёрлов цехида ярим тайёр маҳсулотлар сифатсиз, гоҳида эса брак чиқарилаётганлиги аниқланди. Текширув материаллари цех коллективи, партия мажлисларида муҳокама этилди. Ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш юзасидан таклифлар киритилди. Бичилган ярим тайёр маҳсулотларнинг ҳафта сайин Сифат куни ўтказиладиган бўлди, ишчиларнинг стандартга мос келмайдиган ярим тайёр маҳсулотлар бичиш, бракка йўл қўйиш сабаблари таҳлил этиладиган бўлди.

Ишлаб чиқаришнинг бошқа масалалари ҳам назоратчилар эътиборида. Масалан, улар бўёқ цехида химикатларнинг яхши сақланмаётганлигини аниқлашди. Назоратчилар ташаббуси билан химикатлар махсус хоналарда сақланадиган бўлди.

Корхонага кираверишда, цехларнинг кўзга кўринадиган жойларида «Чақмоқ» деворий газеталарида ишга кечикиб келувчилар номи осиб қўйилади. Назоратчиларнинг ана шу ишлари туфайли меҳнат интизомини бузиш кескин камайди.

Бугунги кунда корхонамиз 350 номда трикотаж буюмлари ишлаб чиқармоқда. Жумладан, 80 проценти давлат Сифат белгиси аттестациясини олган.

А. ВАЛИЕВ,
«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси халқ контроли цех группасининг раиси.

НАЗОРАТЧИЛАР ЎҚИШЯПТИ

Халқ контроли район комитетлари томонидан назоратчиларнинг 15 халқ университетини, 602 мактаб ва 120 та доимий ишлаб турувчи семинарини тузди. Буларда машғулотларни корхоналарнинг раҳбарлари, иқтисодчилар, пропагандистлар олиб боришмоқда.

• **Иш тажрибасидан**

ОММАВИЙ ВА САМАРАЛИ

Коллективнинг уюшқоқлик билан ишлаши, уни якунловчи йил ва умуман ўнинчи беш йиллик топшириқлари ҳамда қабул қилинган социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишига, КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини меҳнат совғалари билан кутиб олишга сафарбар этиш — Тошкент Бош қурилиши қурилиш механизацияси тресты партия ташкилоти, хўжалик раҳбарлари, халқ назоратчиларининг фикри-зикри бугунги кунда ана шу мақсадга қаратилган. Улар меҳнат унумдорлигини ошириш, қурилиш-монтаж ишлари сифатини яхшилаш, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш учун курашмоқдалар. Бу борада ишлаб чиқаришнинг ички имкониятларини қидириб топаётган, камчиликларга нисбатан муросасизлик қилаётган халқ назоратчилари айниқса, активлик кўрсатиб, маъмуриятга ва партия ташкилотига ҳар тарафлама ёрдам бермоқдалар.

Бугунги кунда трестда юзга яқин халқ назоратчиларини ўз сафига бирлаштирган халқ контролининг олти группаси ва бир пости иш олиб бормоқда. Трест партия комитети секретарининг ўринбосари, бош механика бўлими бошлиғи Н. Н. Шурубченко раислик қилаётган халқ контролининг бош группаси шундай тузилганки, ишлаб чиқаришнинг муҳим участкаларидан бирортаси ҳам назоратчилар эътиборидан четда қолмаган. Халқ назоратчилари план ва социалистик мажбуриятнинг тақдири бевосита ҳал этиладиган механизация бошқармалари ҳамда қурилиш объектларида ишлаш билан бирга, ишлаб чиқаришда юксак натижаларга эришишда, қурилиш машина ва механизмларининг бекор туриб қолишига барҳам бериш ва уларнинг бир меъёрда ишлашини таъминлашга ўзларининг муайян ҳиссаларини қўшмоқдалар.

— КПСС Марказий Комитетининг «Латвия ССР халқ контроли органларига партия раҳбарлиги тўғрисида»ги қарорида омма ўртасида бевосита меҳнат қилувчи ҳамда халқ контролининг асосий қисмини ташкил этувчи группа ва постларга раҳбарлик қилишга алоҳида эътибор берилиши кераклиги таъкидланган, — дейди трест партия комитети секретари Х. Насриддинов.— Шунинг учун ҳам партия комитети халқ контроли группасига раҳбарлик қилишда ана шу масалага кўпроқ эътибор бермоқда. Партия ташкилоти коммунистлар халқ контролининг группа ва постларида етакчи ўрин эгаллашларига, унинг ядросини ташкил этишига эришмоқда. Халқ назоратчиларининг иккидан бири коммунистлардир. Булар — ўз касбини яхши билган, давлат манфаатини ҳимоя қилувчи, камчиликларга нисбатан муросасиз ишчилар, инженер-техник ходимларнинг энг яхши вакилларидир. Жумладан, слесарлар бригадасининг бошлиғи М. А. Садова, мастер Н. М. Королев, прораб Ф. П. Аҳмаджонов ва бошқа кўплаб ишлаб чиқариш жонкуярлари номларини келтириш мумкин. Айнан ана шундай халқ назоратчилари шарафли меҳнат, ўз вазифаларига нисбатан сидқидилдан муносабатда бўлиш намуналарни кўрсатмоқдалар.

Бугунги кунда трест механизаторлари н н и шаҳримизнинг ҳамма районларидаги қурилиш майдонларида учратиш мумкин. Трестнинг бешта бошқармаси механизаторлари Халқлар дўстлиги майдонида бунёд этилаётган кино-концерт зали, Олмазор массивидаги турар жой бинолари, телеминора қурилишида, Тансиқбоев, Юнусобод, Қўйлиқ, Халқобод, Сергели, Қорасув каби массивларда уй-жой қурилишида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. «Муддатидан илгари битказамиз!», «Сифат ва самарадорлик!» шиорлари қурувчилар ўртасида кенг қулоч ёймоқда.

— Трестимиз беш йиллик топшириқни шу йил 27 июлда муваффақиятли бажарди, — дейди трест бошқарувчисининг ўринбосари А. Т. Ларионова.— Беш йиллик планга қўшимча равишда саккиз миллион сўмлик ҳажмда қурилиш-монтаж ишларини бажариш юзасидан оширилган мажбурият олинди. Сўзи билан иши бир бўлган аҳил коллектив якунловчи йилнинг ўн бир ойлик топшириғини ҳам барвақт адо этиб, планга қўшимча бир миллион 400 минг сўмлик иш бажаришга муваффақ бўлди. Трест коллективи партия XXVI съездига ана шундай меҳнат ютуқлари билан бормоқда.

Бошқармалар ўртасидаги ўзаро социалистик мусобақада Вячеслав Иванович Гуров бошлиқ 3-механизация бошқармаси коллективи пешқадамлик қилмоқда. Ўн биринчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилаётган юзлаб фидокор машинистлар ва механизаторлар номини тилга олиш мумкин. Улар ўз бригада ва бўлимлари, участка ва бошқармаларининг юксак иқтисодий кўрсаткичларга эришиши учун курашмоқдалар.

Бундай ютуқларга эришишда халқ назоратчиларининг ўтказаётган оммавий текширув ва рейдлари яхши самара бермоқда. Шу йил бошидан буён жойларда қурилиш техникасининг ўз вақтида ишга чиқиши юз марта, ёнилғи-мойлаш материаллари сарфи масаласи — 40 марта, техника хавфсизлиги ҳолати — 50 марта, техникани ремонт қилиш сифати — 30 марта текшириб чиқилди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

— Бизнинг ишимизда халқ назоратчиларининг ахборотларини очиқ партия мажлисларида, партия бюроси ва партия комитетининг мажлисларида, шунингдек коллектив йиғилишларида эшитиш қоида бўлиб қолган,—дейди халқ контроли группаси раиси Н. Н. Шурубченко.— Уларнинг ишчанлик қобилияти ана шунда кўзга яққол ташланади. Трест партия комитети навбатдаги мажлисида халқ контроли бош группасининг ҳисоботини тинглади. Трест ишида йўл қўйилган камчиликларнинг ўз вақтида бартараф этилганлиги таъкидланди.

Ҳозирги пайтда халқ контроли бош группасининг бутун фаолияти ўтказилаётган текширув ва рейдларнинг оммавий бўлишига, яхши самара бериши ва амалийлигига эришишга қаратилгандир.

А. ОБИДХЎЖАЕВ.

ШАҲАР ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

МУДДАТ УЗАЙМОҚДА

Тошкент Бош қурилишининг бўлинмаларида мактабгача ёшдаги болалар муассасаларини қуриб, фойдаланишга топшириш йиллик планининг бажарилиши хавф остида. Халқ назоратчилари текширув ўтказганларида ана шундай хулосага келишди. Шу йилнинг ўн ойи мобайнида фойдаланишга топширилиши кўзда тутилган учта боғча ишга туширилмаган. Тўртта боғчанинг муддати узаймоқда.

Бунда асосий сабаб қурилаётган болалар муассасалари етарли даражада ишчи кучи, қурилиш механизмлари, материаллар ва конструкциялар билан таъминланмаяпти. Шу кварталда битказилиши кўзда тутилган Илтифот кўчасида қурилаётган болалар боғчасида 3-қурилиш тресты планда кўзда тутилган маблағнинг атиги 25,2 процентини ўзлаштирди. 15-қурилиш бошқармаси объектни ишчилар, ёрдамчи ташкилотларни етарли даражада иш билан таъминламади. Иш жойларида иккинчи смена ташкил этилмаган, аниқ иш графиги йўқ ва материаллар етказиб берилмайди. Қурилишнинг 23-қурилиш бошқармаси ишчилари олиб бораётган «Ташсельмаш» массивидаги боғчада ҳам аҳвол ана шундай. 4, 6, 153-қурилиш трестлари Юнусобод массивида, Қорақамиш микрорайонида, Стахановчилар кўчасида, Сергели-1 массивида ҳам болалар муассасалари қурилиши суръатини сусайтириб юборишган.

Шаҳар халқ контроли комитети планни барбод этган қурилиш ташкилотлари раҳбарларини жазолади ва Тошкент Бош қурилиш бошқармасидан объектларни қурилиш материаллари ҳамда конструкциялар билан таъминлашда зудлик билан ёрдам беришни сўради.

НАЗОРАТ БЎЛМАГАЧ...

Шаҳардаги колхоз бозорларида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан савдо қилишни ташкил этишда халқ назоратчилари жиддий нуқсонлар топишди. Октябрь, Госпиталь ва Олой бозорларида текширув ўтказилганда, савдо маданияти пастлиги, савдо қилиш ўринлари (айниқса шанба ва якшанба кунлари), жиҳозлар, махсус кийимлар етишмаслигига, территория антисанитария ҳолатда эканлигига дуч келинди. Бундан ташқари бозорларнинг баъзи бир ходимлари хизмат учун пул йиғишда қоидани бузмоқдалар. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг нархи тўғрисида аҳоли етарли даражада хабардор қилинмайди. Сабзавот ва меваларни олиб сотувчиларга қарши кураш етарли даражада олиб борилмайди.

Бу камчиликларнинг ҳаммаси бозорлар директорларининг хўжасизликлари, савдо устидан етарли даражада назорат олиб бормаганликлари сабабли вужудга келган. Бозорларда ташкил этилган жамоатчилик советлари ёмон ишлаяпти. Шаҳар халқ контроли комитети Тошкент шаҳар ижроия комитети савдо Бош бошқармаси ҳамда колхоз бозорлари бошқармасининг эътиборини камчиликларни бартараф этиш юзасидан етарли даражада тадбирлар олиб борилмаётганлигига, бозорлар раҳбарларининг савдо қоидаларига риоя этишларини талаб қилмаётганликларига қаратди. Хўжасизларча иш юритганлиги, молия интизомини бузганлиги учун Октябрь бозори директори Т. Орифжоновга виговор эълон қилинди. Шунингдек, Госпиталь бозори директори Х. Орипов, Фарҳод бозори директори Б. Исахўжаев жазоланди. Олой бозори директори А. Асқаров ишдан олинди.

ҚЎШИБ ЁЗИШ ИШҚИБОЗЛАРИ

Шаҳар халқ контроли комитети «Учқун» тўқимачилик - галантерея ишлаб чиқариш бирлашмасида планга қўшиб ёзилаётганлиги, давлат интизоми бузилаётганлиги ва кўзбўямачилик қилинаётганлиги тўғрисида берилган «сигнал»ни текшириб чиқди. У ерда қилинган ишлар ҳажмига қўшиб ёзилганлиги фактига дуч келинди. Қурилишдаги камчиликларни бартараф этиш тўғрисидаги кафолот мажбурият бажарилмай қолган. Шунга қарамай, «Учқун» бирлашмасининг раҳбарлари иш туғалланмаган объект учун тўла қимматда иш бажарилди, деб ёрдамчи ташкилот билан тўлиқ ҳисоб-китоб қилган.

Қурилиш ташкилотлари фаолияти устидан етарли даражада назорат олиб боришни ташкил этмаганлиги, қўшиб ёзганлиги, ишга тушмаган объектни фойдаланишга топширилганлиги тўғрисидаги қалбаки актга имзо чекканлиги учун «Учқун» бирлашмаси директори Х. Максумовга қаттиқ [illegible]

3-босмахона коллективининг асосий шиори — сифат ва самарадорликдир. Бунда айниқса, халқ назоратчилари намуна кўрсатишяпти. Корхонанинг иккинчи цехида назоратчи Валентина Уханова билан Людмила Маҳкамовани яхши танишади (суратда: чапдан-ўнгга). Бу назоратчилар — энг яхши матбаачи ҳисобланади. Улар ҳозир 1982 йилнинг иккинчи ярми ҳисобига меҳнат қилишяпти.

М. Нуриддинов фотолари.

✦ БИЗНИНГ КОНСУЛЬТАЦИЯ

ИККИ ЖОЙДА ИШЛАГАНДА...

«Ташсельмаш» заводининг ишчиси И. Собиров бухгалтерия ишидаги «камчиликлар» тўғрисида аввал халқ контроли комитетига, кейин редакцияга мурожаат қилиб, шундай мисол келтиради:

У ўзининг асосий иши билан биргаликда қўшимча ишни бажариб, бунинг учун қўшимча ҳақ олган. Хат муаллифи ана шу қўшимча ҳақ унинг пенсиясига ҳам қўшилиши керак, деб ҳисоблайди.

И. Собиров билан олиб борилган суҳбат давомида у олган қўшимча ҳақ пенсиясига қўшилмаслиги аниқланди. Нима учун?

Касб билан вазифани биргаликда олиб бориш пенсияга қўшиб беришда ўз ифодасини топади. Икки ўринда ишлаганда эса, пенсияга қўшилмайди. Ишда бўлмаган ходимнинг ўрнини эгаллаш эса, бирмунча мураккаб бўлади. Шунинг учун келинг, ўрганиб чиқайлик.

Биринчи навбатда касбни бирга олиб боришни икки ўринда ишлаш билан чалкаштириб юбормаслик керак. Буни қандай қилиб амалга оширилади? Асосий ишни ўринни эгаллаш билан бирга олиб бориш бир корхонада амалга оширилади. Икки ўринда ишлаганда эса, қоида бўйича корхоналар бошқа-бошқа жойда бў[illegible] йўл қўйилади. Бундай истиснолар врачларга, шунингдек, соғлиқни сақлаш, маориф, социал таъминот, ҳунар-техника таълими ўқув юртлари, туристик базалар, дам олиш уйларининг ишчиларига, улар қайси ташкилотга тегишли бўлишларидан қатъий назар, тааллуқлидир. Бундай ходимларга нафақат турли ташкилотларда, балки бир ташкилотда икки ўринда ишлашга ҳам рухсат этилади. Қўшимча иш уларнинг нормал иш вақтининг ярмидан ошмаслиги керак. Амалда ишланган вақт учун ҳақ тўланади.

Кўриб турибмизки, ишни бирга олиб бориш билан икки ўринда ишлашни ҳамма вақт ҳам чегаралаб бўлмайди. Қўшимча иш бажарилишининг яна бир мезони ва вақти бор. Агар иш вақти асосан уни зичлаштириш ҳисобига ўтса, буни биргаликда олиб бориш дейилади. Агар ишдан кейин бажарилса, — икки ўринда ишлаган бўлади. Лекин бу фақат назарий жиҳатдангина шундай. Амалда эса, бир ташкилотнинг ўзида икки ўринда — асосий ишни ва ўриндошлик ишини бажариш аксарият чигаллашиб кетади, икки ўринда ишлаш керакли вақтда эмас, балки қулай вақтда амалга оширилади.

Шунинг учун қуйи[illegible]

Меҳнаткашга икки ўринда ишлаш штатида етишмаган ишчи — вакант бўйича эгалланмаган ўриндаги кишининг вазифасини бажариш топширилади. Агар бу ўрин корхона ёки муассасанинг штат рўйхатидан ўчирилган, яъни, амалда штат қисқарган, вазифалар бошқа ходимларга тасдиқлаб берилган бўлса, бу ишни бирга олиб бориш ҳисобланади. Бу ерда шуни айтиб ўтиб кераккки, хизмат кўрсатиш зонасини кенгайтириш ҳамда бажариладиган иш ҳажмини кўпайтириш касбни бирга олиб боришга ҳам, вазифаларга ҳам баравар қилиб қўйилади. Бундай ҳолларда ҳозир саноатда ва капитал қурилишда ишчиларга тариф ставкасининг ёки асосий ишдаги маошининг 50 процентигача, инженер-техник ходимларга эса —30 процентгача қўшимча ҳақ тўлаш жорий этилган.

Энди ўринни эгаллаш тўғрисида. Ишчи меҳнатига ишбай усулда унинг бажарган ишига қараб ҳақ тўланади. Шунинг учун бу ерда қўшимча ҳақ бўлмайди. Ўз иши билан бир вақтда вақтинча бўлмаган ишчининг вазифасини бажарган вақтбай ишчига қўшимча ҳақ тўлашга рухсат этилади. Тўланадиган қўшимча ҳақ ишда бўлмаган ишчи ставкаси ёки маошининг 50 проценти[illegible] пенсия размерини белгилашда ҳисобга олинади. Лекин бу ерда гап ўринни фақат вақтинча — масалан, касал бўлиб қолган, отпуска ёки командировкада бўлган пайтда эгаллаш тўғрисида боряпти.

Агар ишчи ўрни бўшаб қолган, инженер-техник ходимнинг вазифаси вакант бўлса бошқа гап. Корхона раҳбарлари ишчиларнинг олдинги сонини сақлаб қолишга уриниб, камдан-кам ҳолларда штатни қисқартадилар. Масалан, «Ташсельмаш» заводида ҳам шундай бўлган бўлиши мумкин. Агар заводда шундай қилган бўлсалар, бундай ҳолда ишчи ва хизматчиларга ўз касблари бўйича ўринни эгаллаганликлари учун қўшимча ҳақ тўлашлари мумкин эди. Бунинг ўрнига штатда бўлмаган ходимнинг бўш ўрнини қисқартирмай туриб, йўқ ишчининг вазифасини бажарганлиги учун икки ўринда ишлаган қилиб қўшимча ҳақ тўлашган. Демак, И. Собировга тўланган қўшимча ҳақ унинг пенсиясига қўшиб берилмайди.

Вақтинча ишда бўлмаган инженер-техник ходимлар ўрнини эгаллаш масаласи бутунлай бошқача ҳал этилади. Бунинг учун қўшимча ҳақ тўланмайди, уларнинг вазифалари эса ишдаги мавжуд инженер-техник ходимлар ўртасида қайта тақсимланиб чиқилиши керак. Агар вақтинча ишда бўлмаган хизматчининг ўрнини бир киши эгаллаган бўлсаю, бу ўрин маоши унинг асосий маошидан кўп бўлса, бундай орадаги фарқ пенсияга қўшиб берилади.

Е. ДАНИЛОВ,
юрист.

Оқилона иш юритайлик

НЕГА ҚИММАТГА ТУШЯПТИ?

Ҳар бир корхонанинг иккиламчи металл топшириши қоида бўлиб қолган. Завод ҳовлисида ҳали қанчадан-қанча металлар занг босиб ётибди. Агар, иккиламчи металл бўлмаса-ю, план берилган бўлсачи? Шундай бўлиши мумкин-ку!

Бундай ҳолда корхона рўйхатдан чиқарилгану, аммо ҳали фойдаланишга яроқли ускуналар, асбоблар, мосламаларни топширишга тўғри келади. Мисол келтирамиз. Пластмасса буюмлари заводида маҳсулотлар қимматбаҳо пўлат пресс-форма л а р д а прессланади. Фойдаланиш натижасида пресс-формаларнинг бир қисми ишдан чиқади. Шундан кейин улар ҳисобдан ўчирилиб, темир-терсакка топшириладі. Бунинг эвазига корхона буюртмачидан янгисини олиши керак. Бундай қараганда ҳаммаси тўғрига ўхшайди.

Ускуналарнинг ҳисобдан ўчирилаётганлиги тўғрими? Бунга иқтисодий нуқтаи назардан қараймиз. Ускуналардан фойдаланилганда, унинг баъзи бир деталларигина ишдан чиқиши мумкин, қолган узелларидан эса ҳали фойдаланиш мумкин бўлади. Шундай экан, нима учун узелларни ҳам қайта қуйишга жўнатишади? Пресс-форма узеллари қиммат-ку! Масалан, бутун пресс-форма беш минг сўм турса, унинг узеллари бир минг сўмдан ортиқни ташкил этади. Нима учун янги пресс-форма тайёрлашда қўшимча минг сўмлик узелларни қайта ишлаб чиқариш, бунинг устига 100 килограммга яқин қимматбаҳо пўлат сарфлаш керак экан?

Бу — талон-торож қилиш-ку! Нима учун минг сўм турадиган узеллар 15—20 сўмлик темир-терсакка топширилмоқда? Бу узелларни маҳсулот тайёрловчи цехга топширилса бўлмайдими?

Шундай савол билан буюмларни пресслаш цехининг раҳбарларига мурожаат қилинди. Улар шундай жавоб қилишди: «Цех ой сайин беш тоннадан темир-терсак топшириши керак бўлса нима қилайлик? Қаердан оламиз? Цехимиз механика цехи эмас, балки технология цехидир».

Менимча, тежамкорлик учун кураш темир-терсак топшириш иши билан параллел олиб борилмоқда. Лекин бу чизиқлар «кесишуви» керак, токи ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг ҳамма масалалари биргаликда ҳал этиладиган бўлсин. Эҳтимол, баъзи корхоналарда темир-терсак топширишни йил сайин ошириш ўрнига, аксинча - камайтириш керакдир? У ёки бу корхонага темир-терсак топшириш тўғрисида план беришдан олдин унинг имкониятини, ишлаб чиқарадиган маҳсулотини ҳисобга олиш зарурлиги мақсадга мувофиқдир. Бу ҳақда планлаштирувчи ташкилотлар ўйлаб кўришлари керак. Темир-терсак топшириш планини бажарилиши мумкин бўлсагина, ана шунда темир-терсак қиймати «олтинга» тенг тушмайди.

А. ПОТЕТЕНКИН,
инженер.

• **ФОТОАЙБНОМА**

ХЎЖАСИЗЛИК

Эргашев кўчасида водопровод ўтказиш учун бир йил хандақ қазишди, бир йил қувур ётқизишди, лекин икки йилдан буён объект битказилмай ташлаб қўйилган. Бундай хўжасизликнинг айбдори — «Таштрансспецст р о й» трестининг ер ости коммуникация ишларини олиб борувчи участка бошлиқларидир. Ҳақли эътироз л а р г а раҳбарларнинг биронтаси ҳам қурилишни битказишнинг аниқ муддатини айтолмаяпти.

М. Нуриддинов фотолари.

XXVI

ПАРТИЯ РЕЖАЛАРИ ХАЛҚ РЕЖАЛАРИ

АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАР ЛОЙИҲАСИ — УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА

ЯРИМ АСРДА 50 ГЭС

«СИБИРЬ, УЗОҚ ШАРҚ ВА ЎРТА ОСИЁ ДАРЁЛАРИДА КАТТА-КАТТА ГИДРОЭЛЕКТРОСТАНЦИЯЛАР ҚУРИБ БИТКАЗИЛСИН».

(КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасидан).

Ўрта Осиёда ишлаб турган ва қуриладиган катта-катта гидростанцияларнинг ҳаммаси «Средазгидропроект» институтидаги бир неча метрли «Территория»си—стендларига жойлашган. Ўзбекистон ва қардош республикаларнинг дарёларида ишлаб турган электр станцияларнинг фотосуратлари ва макетлари ярим асрдан бери гидроиншоот лойиҳалари авторлар коллективининг фаолияти тўғрисида ҳикоя қилади. Булар — Лениннинг мамлакатни электрлаштириш тўғрисидаги ниятлари амалга оширилганлигини, ўлкада энергетика қуввати ўсганлигининг яққол далилидир. Урушдан аввалги беш йилликларда қурилган станцияларнинг жами қуввати 76 минг киловатт бўлса, ҳозирги пайтда Ўзбекистон, Тожикистон, Қирғизистон ва Туркманистоннинг туташ энергосистемасига оқувчи энергия «дарёси» 20 миллиард киловатт соатни ташкил қилади. Унинг жами қуввати 6 миллион киловаттга борадиган станциялар ҳосил қилган.

— КПСС Марказий Комитетининг лойиҳасига мувофиқ ўн биринчи беш йилликда ва ундан кейинги даврда бу рақамлар анча кўпаяди,— дейди институт директори Г. Корнаков. — Коллективимиз партиянинг мамлакат энергетикасини ривожлантириш тўғрисидаги режаларини дастурул амал қилиб олди. Норин дарёсида беш станциядан иборат ГЭСлар каскадининг лойиҳаси Тошкентда ишлаб чиқилади. Асосий йўналишлар лойиҳасида ёзилган шу ГЭСлардан бири — Тошкўмир ГЭСининг «ҳужжат тасвири»ни кўриш мумкин. Институт унинг техника-иқтисодий асосини ишлаб бўлди. Қирғизистонлик нурхона яратувчилар қуриши лозим бўлган станция лойиҳачиларининг фикрича, йилига 2,5 миллиард киловатт соат энергия ҳосил қилмоғи керак. Бутун каскаднинг қуввати эса уч миллион киловаттга боради.

Тожикистонда ўн биринчи беш йилликда Бойпаза ГЭСининг агрегатлари ишга туширилади ва Роғун гидростанциясини қуриш давом эттирилади.

Институт ГЭСлар учун ҳужжат тузишдан ташқари суғориладиган деҳқончилик зоналарини ривожлантириш борасида ҳам катта ишлар қилади. Амударёда барпо этиладиган Қизилоёқ гидро узелининг техник-иқтисодий асослари ишлаб чиқилди. Дарёни бўғувчи уч километрлик улкан тўғон шарқда Қарши чўлига ва ғарбда Қорақум каналига сув беради. Минглаб гектар ер обҳаёт билан таъминланади. Қирғизистондаги қурғоқ Чу водийсига Сарижка дарёси сувининг бир қисми оқизилади. Буларнинг лойиҳаси ҳам Тошкентда тузиб чиқилади.

С. СВЕРДЛОВ,
ЎзТАГ мухбири.

БИЗНИНГ ВАЗИФАМИЗ

Ўн биринчи беш йилликда энг муҳим иқтисодий проблемаларни ҳал этишда фаннинг роли ортади. Ўзбекистон олимлари республикамиз учун ғоят муҳим бўлган «Пахта» программаси сингари бир қанча тармоқ комплекс программаларни рўёбга чиқаришлари лозим. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Электроника институтининг коллективи янги беш йилликда пахта физикаси соҳасида олиб бораётган тадқиқотларини давом эттиради, пахта тозалаш саноати учун мўлжалланган машина ва асбобларни янада такомиллаштириш устида бажараётган ишларни давом эттиради.

Бошқа вазифалар ҳам ишлаб чиқариш билан алоқани мустаҳкамлашга қаратилган. Таркибида оқсил моддаси кўп бўлган ун ҳосил қилиш, сабзавот ва мевани сақлаш технологиясини ишлаб чиқишни режалаштирмоқдамиз. Атом заррачалари ва лазер нурланишининг қаттиқ жисмлар билан ўзаро таъсирини тадқиқ қилиш янада ривож топади. Ярим ўтказгич материаллар асбобларни ишлаб чиқиш институт илмий ходимларининг изланишларида катта ўрин эгаллайди.

«СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг лойиҳаси тадқиқотчилар олдида ғоят кенг уфқларни очиб беради. Экономиканинг барча тармоқларини илмий асосда интенсив ривожлантиришни таъминлаш учун фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга ҳар томонлама кўмаклашиш — бизнинг вазифамиздир.

М. САИДОВ.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Электроника институтининг директори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси.

ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР КЛУБЛАРИ

Тошкент темирйўлчилар Маданият саройида доимий ишлайдиган сиёсий ахборот ва оммавий экономика клублари ташкил этилди. Бу ерда «халқ фаровонлиги тўғрисида ғамхўрлик—КПСС сиёсатининг олий мақсади», «Ижодкор халқ, бунёдкор халқ» деган мавзуларда дастлабки машғулотлар ўтказилди. Шу билан «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981 — 1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг лойиҳаси ўрганила бошланди. Машғулотлар давомида илмий оммабоп ва ҳужжатли фильмлар кўрсатилади, маданият саройи қошидаги «Бригантина» театр коллективининг бадиий ўқиш усталари ўз маҳоратларини намойиш этадилар.

(ЎзТАГ).

ҲАВАСКОР АНСАМБЛГА ФАХРИЙ НОМ БЕРИЛДИ

Ҳунар-техника таълими ўқувчилари республика Маданият уйининг «Ҳилола» ашула ва рақс ансамблига халқ ансамбли номи берилди. Бу ҳаваскор коллектив чорак асрдан буён бўлажак ишчилар, саноат корхоналари, колхозлар ва совхозларнинг меҳнаткашлари ҳузурида ўз истеъдодларини намойиш қилмоқда!

«Олимпиада-80» қатнашчилари ва меҳмонлари ансамблнинг репертуаридаги фольклор асарлари, замонавий куй ва қўшиқлар билан танишдилар.

(ЎзТАГ).

Фрунзе районидаги 323-болалар боғчасида 300 дан зиёд кичкинтой тарбияланмоқда. Тажрибали мураббийлар улар билан турли қизиқарли ўйинларни ўтказишади. Болалар билан кўча ҳаракатини ўрганиш учун боғча территориясида махсус ўқув майдончаси мавжуд.

СУРАТДА: тарбиячи Гулнора Исроилова болалар билан кўча ҳаракатини ўрганиш бўйича машғулот ўтказмоқда.

ЎзТАГ фотохроникаси.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

ШИФОКОР ҚАБУЛИДА

БУЙРАКНИ ДАВОЛАГАНДА

Болаларда буйракнинг зарарланиши катталарга қараганда кўпроқ учрайди. Болалар буйрак зарарланишининг ўзига хослиги, энг аввало, бола организмининг вегетатив иннервация (орган ва тўқималарнинг нервлар билан таъминланиши) ва томир системасининг хусусияти билан изоҳланади.

Одатда буйрак қон томирларга бой бўлиб, талай миқдорда қон тутади, бу қон буйракдан болаларда катталардагига нисбатан тезроқ ўтади. Айниқса болаларда буйракнинг пиелонефрит (буйрак ва буйрак жомчасининг баравар яллиғланиши ва нефрит каби яллиғланиши кўпроқ учрайди. Пиелонефрит билан оғриган болаларда яллиғланиш процесси буйракдан ташқари пешоб чиқариш йўлларини ҳам қамраб олади, нефритда эса фақатгина буйрак тўқимаси зарарланади, аммо бу зарарланиш икки ёқлама бўлади ва буйрак функциясининг пасайишига олиб келади.

Шуни айтиш керакки, бу касалликлар кўпинча ўткир ангина, юқори нафас йўлларининг шамоллаши, зотилжам, сурункали тонзиллит кабиларнинг асорати натижасида келиб чиқади. Стафилококк ва стрептококк инфекцияси ҳам болаларда пиелонефрит касаллигига сабаб бўлиши мумкин, бироқ кам учрайди. Бу микроблар пешоб чиқариш канали, қовуқ, пешоб йўли орқали буйрак жомига ўтади ёки кўпинча инфекция лимфа ва қон оқими билан ичакдан ёки бошқа инфекция ўчоғидан тушади.

Нефритнинг ривожланиши, асосан, организм реактивлигининг ўзгаришларига боғлиқдир. Бунда касаллик кўпроқ стрептококка сезгирлиги ошган болаларда учрайди, чунки бу микроблар қонга жуда кўп миқдорда токсик (заҳарли) моддалар чиқаради (масалан, ангина вақтида). Мураккаб иммунологик реакциялар буйрак тўқимасининг яллиғланишига олиб келади. Шунинг учун нефрит бирдан бошланмайди, ўткир инфекцион касалликдан сўнг 10—15 кун ўтгач ривожланади.

Буйрак касалликлари ўткир бошланганда боланинг ҳарорати тез кўтарилади, пешобда ўзига хос ўзгаришлар бўлади: пиелонефритда пешоб хира бўлиб, чўкма ҳосил қилади. Чўкмада оқ қон таначалари учрайди. Баъзан тез пешоблаш, бу пайтда оғриқ туриши мумкин. Нефрит билан оғриган болаларда пешоб қизаради, шиш пайдо бўлади ёки қон босими ошиши мумкин. Юқорида қайд этилган ҳолатларда тезда касалхонага ётқизиш ва болани даволаш керак.

Аммо буйракдаги процесс аста-секин бошланиши мумкин. Бундай пайтларда бола дармонсизланади, ранги кетади, иштаҳаси пасаяди, инжиқ бўлади, баъзан айниқса, пиелонефритда ҳарорати ошиши, бели оғриши мумкин. Бундай пайтда ота-она бепарво бўлмаслиги керак. Ваҳоланки айни шу пайтда болани тезда врачга кўрсатиш, пешобни анализ қилиш лозим.

Касаллик қанчалик тез аниқланса, даволаш ўз вақтида бошланса, беморнинг тузалиши шунча осон бўлади. Даволаш албатта, касалхонада бошланиши керак, кейинчалик эса ойлаб, баъзан йиллаб врач назорати остида уйда давом эттирилади. Ота-оналардан қунт, чидамлилик, врач томонидан бола парҳези, кун тартиби тўғрисида берган маслаҳатларига сўзсиз, изчиллик билан амал қилиш талаб қилинади.

Ўткир буйрак касаллигининг оқибати болаларда кўпинча яхши ўтиб кетади. Аммо шуни унутмаслик керакки, пиелонефрит ҳам, нефрит ҳам такрорланиши мумкин. Демак ота-оналарнинг асосий вазифаси унинг олдини олишдир. Бунинг учун болани ўткир инфекцион (ангина, юқори нафас йўллари катари) касаллигидан сақлаш керак. Шунингдек, бузилган тишларни ўз вақтида тузатиш ва бошқа инфекция ўчоқларини йўқотиш лозим.

Болаларни совуқдан асраш, шу билан бирга чиниқтириш керак. Яна шуни эсдан чиқармаслик керакки, буйрак касаллиги билан оғриган болаларни маълум вақтгача нефролог рухсатисиз эмлаш ман қилинади, чунки улар буйракдаги нохуш ҳолатнинг такрорланишига олиб келади.

М. ДАМИНОВ,
Ш. ТУРСУНОВ,
медицина фанлари кандидатлари.

Сўраган эканкиз.

ГАЗЕТХОН САВОЛЛАРИГА ЖАВОБ

Н. НАЗИРОВ, Ҳ. ДЎСТМАТОВ: Тамаки ёки нос чекишга ўрганиб қолган кишилар, чекишни ташламоқчи бўлсалар қаерга ва қайси соҳадаги врачларга учрашишлари лозим?

Бу саволга шаҳар наркология диспансери ташкилий-методика маркази мудири **Алексей Степанович Балаур** қуйидагича жавоб беради:

—Чекишни ташламоқчи бўлган кашандалар ўзларини нарколог врачларга кўрсатиб, фойдали маслаҳат ва даво чоралари олишлари мумкин. Бундай мутахассислар пойтахтимизнинг ҳар бир районидаги поликлиника ва диспансерларда ишлашади.

⁂

М. МИРҲАБИБОВ, Ҳ. ИЛЁСОВА: Қайси шифохонада кўз хасталигини янгича даволаш усуллари қўлланмоқда?

Жавоб: Кўз касаллигини янгича даволаш усуллари республика кўз касалликлари шифохонасида қўлланмоқда. Мазкур шифохона Студентлар шаҳарчасидаги А. Саидов кўчасида жойлашган. У ерга 49, 59, 65-автобусларда ва 19-маршрутли таксида бориш мумкин.

⁂

Н. РАҲМОНОВ: Бўйни ўстириш ҳақида маслаҳат олиш учун қаерга учрашиш лозим?

Жавоб: Бунинг учун Сиз ўзингизни эндокринолог врачларга кўрсатинг. Бундай соҳадаги врачлар шаҳар, область ва республика эндокринология диспансерларида медицина ёрдами кўрсатишмоқда. Республика эндокринология диспансери Ремесленная кўчасидаги 6-уйга жойлашган.

⁂

М. СОДИҚОВА: Тери касалини даволайдиган шифохона борми?

Жавоб: Терининг турли касалликлари шаҳар ва областларда мавжуд бўлган тери касалликлари диспансерида даволанади. Шунингдек, бу хасталик Ўзбекистон тери ва таносил аъзолари касалликлари илмий-текшириш институтида ҳам илмий асосда ўрганилади ва даволанади. Мазкур институт Кафанов кўчасидаги 96-уйга жойлашган, у ерга 8, 9, 10-трамвайларда борилади.

⁂

Қ. ШОДИЕВ: Болалар телевизорни кўп кўриши улар соғлиғига зарар деб эшитдик. Шу гап тўғрими?

Кўз касалликлари мутахассиси **Ҳусан Мирзаев** бу саволга қуйидагича жавоб беради:

—Китоб ўқиш, дарс тайёрлаш, умуман меҳнат жараёнида кўз толиқади. Ана шу толиқишни зўрайтирмаслик учун телевизион кўрсатувларини томоша қилишда ҳам гигиеник талабларга амал қилиш керак. Телевизор экрани томошабинлардан 2—3 метр масофада ва улар кўзининг сатҳида бўлиши керак. Телевизор кўрилаётган хонада чироқ ёниб турсин. Кичик мактаб ёшидаги болаларга бағишланган махсус телевизион кўрсатувларни ҳафтасига икки-уч марта, кўпи билан 60 минут кўришга рухсат этилади. Катта мактаб ёшидаги болалар ҳам телевизион кўрсатувларни ҳафтасига 3 мартадан кўп томоша қилмасликлари, томошанинг муддати 60 минутдан ошмаслиги лозим.

⁂

У. БАҲРОМОВА: Тиш оғриғи нима сабабдан пайдо бўлади? Агар тиш тез-тез оғриб турса, қайси шифохонада даволаниш мумкин?

Оқшомхоннинг бу саволига Тошкент врачлар малакасини ошириш институти кафедра мудири, доцент **Эшмўмин Худоёров** қуйидагича жавоб беради:

—Тиш тез-тез оғриган чоғда шифохона шароитида даволаниш лозим. Тиш касалини даволайдиган бўлимлар 15-, 17-касалхоналарда ҳамда тез ёрдам клиник шифохонасида, Тошкент Давлат медицина институти клиникаларида ташкил этилган.

Жавобларни
Ю. АҲРОРОВ,
Т. РАСУЛЕВлар
тайёрлашди.

Тошкент медицина институтида республикамизда биринчи бўлиб кўз касалликлари клиникаси кафедрасида нур хирургияси билан даволаш ишлари бошланди.

СУРАТЛАРДА: мураккаб бўлган операцияларни микроскоп ёрдамида медицина фанлари кандидати Фарида Ҳақбердиева (чапда) олиб боряпти. Унга хирург Мўътабар Йўлдошева ассистентлик қилмоқда; операциядан кейин профессор Т. Г. Ильина, микрохирурглар Флора Авазматова, Ҳалима Аъзамова ва ҳамшира Хуршида Зокирова беморнинг кўзи қандай кўраётганлигини текширишмоқда. **Г. ПУНЬ** фотолари. **(ЎзТАГ).**

БИЛИБ ҚЎЙГАН ЯХШИ

ҚЎЛ-ОЁҚ НЕГА ШИШАДИ?

Ҳурматли редакция! Нега баъзи одамларнинг юзи, қўли, оёғи эрталаб шишиб қолган бўлади? Шу ҳақда маълумот берсангиз.

Ж. ШАРИПОВА, қаҳрамон она.

Кечқурун уйқуга ётиш олдидан кўп суюқлик ичиш соғлом одамларда шиш пайдо бўлишининг асосий сабабларидан биридир.

Агар одам ноқулай ҳолатда, бошига паст ёстиқ қўйиб ухласа, (бош оёқдан пастда бўлиб қолса) ҳам юз керкиб қолиши мумкин.

Шиш кўпинча асал, цитруслар, қулупнай, шоколад, балиқ ва бошқа маҳсулотларга организм аллергик реакция берганда ҳам пайдо бўлади. Баъзан тез-тез қўлланилиб туриладиган, ҳамма яхши биладиган дорилар ҳам аллерген бўлиши мумкин, врачдан сўрамасдан ўзбилармонлик қилиб дори ичишни хуш кўрадиганлар буни, албатта, ҳисобга олишлари зарур.

Ниҳоят, чанг, уй-рўзғорда ишлатиладиган химия воситалари ҳам аллергик реакция бериши мумкин.

Шиш юрак ёки буйрак касаллиги оқибати ҳам бўлиши мумкин. Миокарднинг қисқариш қобилияти бузилиши натижасида катта қон айланиш доирасидаги вена қонга тўлиб кетади, қил томирлар ички босими ортади, натрий тузлари ва тўқималарга ажралади-да, ўша жойда тутилиб қолади. Оғирлик кучи қонунига мувофиқ миокард суст бўлганда шиш гавданинг пастки қисмида— оёқларда, белда, қорин деворининг олдинги қисмларида кечқурун пайдо бўлади, чунки кун бўйи «чарчаган» юрак кечга бориб ўз вазифасини яхши удалай олмайди.

Буйракнинг яллиғланиш касалликларида эса аксинча, аввал юз, кейин тана, қўллар, оёқлар шишади, бунда шиш эрталаб ҳам, кечқурун ҳам пайдо бўлиши мумкин.

Кечқурун суюқликни камроқ ичинг, шунда ҳам шишни йўқотишнинг иложи бўлмаса, врачга бориб маслаҳат олиш керак.

М. ОРИФЖОНОВА
тайёрлаган.

Инсон аъзоларида учрайдиган сўгални қандай қилиб йўқотиш мумкин! Шу ҳақда маълумот беришингизни илтимос қиламиз.

Ш. ҚОДИРОВ, Р. МУҲАМЕДОВ, ишчилар.

Илтимосингизга биноан

СЎГАЛНИ ЙЎҚОТИШ

Сўгалларнинг оддий, ясси ва ўткир учли турлари бўлади. Уларни фильтрловчи вируслар деб аталадиган ниҳоят даражада майда микроблар келтириб чиқаради.

Оддий сўгал шохсимон ҳўжайралардан тузилган бўлиб, катталиги тариқдан тортиб то ясмиқ донидай келади, шакли думалоқ ёки чўзинчоқ бўлади, қўлга қаттиқ уннайди, оғримайди, сирти ғадир-будир бўлади. Оддий сўгал кўпинча қўлга, айниқса бармоқларга, баъзан оёқ кафтига— панжалар яқинига ёки товонга, камдан-кам ҳоллардагина юзга тошади. Товондаги сўгал безиллаб оғрийди. Сўгаллар сони бир неча ўнлаб бўлиши мумкин. Улар баъзан бир-бирига туташиб, катталашади, бесўнақай шаклга киради.

Юздаги сўгал ўткир учли бўлади. У кўпинча лабларнинг ва бурун терисининг шиллиқ пардага туташган жойига, оғиз бурчакларига, бурун катаклари атрофига тошади. Кўп ҳолларда бундай сўгал яккам-дуккам учрайди, лекин баъзида ғуж бўлиб хўроз тожисига ёки гулкарамга ўхшаб туради.

Ўткир учли сўгал терининг бир-бирига ишқаланадиган, терлайдиган ва шилимшиқ кўп ажраладиган жойларида ўсиб чиқади. У юмшоқ бўлади-ю, лекин безиллаб оғрийди. Болалар овқатланганида, ювинганида, бурнини артганида сўгал юлиниб кетиши мумкин. Баъзан бола уни атайин юлади. Юлинган сўгал ўрнида тезгина бошқаси, каттароғи ва бир нечаси ўсиб чиқади.

Ясси сўгаллар одатда кичик, сирти силлиқ бўлади, теридан салгина кўтарилиб туради. Бундай сўгаллар кўпинча қўл панжаларига ва юзга тўда-тўда бўлиб тошади.

Сўгал юқади. Сўгалнинг кўпайишига унинг ёрилиши, яллиғланиши, юлиниши, шунингдек организмнинг умумий ҳолати ва бошқа омиллар ҳам сабаб бўлади.

Сўгал тошган болаларни даволаш ва соғлиғини мустаҳкамлаш тавсия этилади. Шунингдек, қўл ва оёқларни тоза тутиш, бошқаларнинг қўлқопи, пайпоғи, пойафзалини мутлақо киймаслик керак. Бундан ташқари пойафзалнинг оёққа лойиқ ва қулай бўлиши ҳамда оёққа ботадиган михлар ва ғадир-будирлардан ҳоли бўлиши жуда муҳим.

Сўгалларни йўқотишнинг қуйидагича турконa воситалари бор: саримсоқ, хом картошка ёки антоновка олмаси қирғичда қирилиб, сўгалга қўйилади ва 24 соат тутилади. Қанчўп деб аталадиган ўсимликнинг эндигина сиқиб олинган шираси ва савир (арчасимон нина баргли дарахт)нинг дамламаси суртилади. Анча вақтгача беҳи суви суртиб юрилса ҳам сўгал йўқолади. Баъзан энг йирик сўгал дори-дармон қилиб йўқотилса, бошқалари секин-аста ўз-ўзидан йўқ бўлади. Сўгални йўқотиш сабр-тоқат талаб қилади.

Сўгални йўқотишда 30 процентли водород пероксиди (соф пергидроль) суртиш ва новакаин блокадаси қилиш каби усуллар ҳам қўлланилади. Врачлар сўгални карбонат қори, суюқ азот, Дарсонваль токи билан куйдиришади, диатермокоагуляция, гальваноакаустика ёрдамида йўқотишади, шунингдек ишонтириш йўли билан ҳам даволашади.

Ясси сўгаллар кварц лампаси билан нурлантирилганда йўқолиб кетади. Улар қуёш нури таъсирида йўқолиши ҳам мумкин. Организмни мустаҳкамловчи режим ва терини тоза тутиш ҳам ясси сўгалларнинг тезроқ йўқолишига ёрдам беради.

Дори-дармон ишлатишни то сўгаллар бутунлай йўқолгунча узлуксиз давом эттириш зарур. Даволаш чала бўлса, сўгал қайта кўпайиши мумкин.

ТО Справкалар бюроси
ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

С. ХОЛДОРОВ: Иш вақтида жароҳатланиш ва касб касаллигига дучор бўлиш туфайли инвалид бўлиб қолганларга қандай миқдорда нафақа тайинланади?

Жавоб: Инвалидлик учун нафақа тайинланаётганда инвалидликка сабаб бўлган жароҳат қандай шароитда олинганлиги, врачлик-меҳнат эксперт комиссияси томонидан белгиланган инвалидлик группаси эътиборга олинади.

Инвалидлик сабабининг икки хил кўриниши бор. Биринчи, иш вақтида жароҳатланиш ва касб касаллигига дучор бўлиш. Иккинчи, умумий касалликка дучор бўлиш.

Бевосита иш вақтида жароҳатланган ёки касб касаллигига учраган ишчи ва хизматчиларга меҳнат стажи қанча бўлишидан қатъий назар қуйидаги миқдорда нафақа тайинланади:

Биринчи группа инвалидларига иш ҳақининг 100 проценти миқдорида ойига 50 сўмгача;

иккинчи группа инвалидларига иш ҳақининг 90 проценти миқдорида ойига 45 сўмгача;

учинчи группа инвалидларига иш ҳақининг 65 проценти миқдорида ойига 40 сўмгача.

Ҳар уч группа инвалидларига ҳам асосий иш ҳақидан ташқари олган маошларининг ўн проценти миқдорида қўшимча нафақа берилади.

* * *

А. НАБИЕВ: Қурилиш объектларига командировкага юборилган лойиҳалаш ва қидирув ташкилотлари ходимларига суткалик пул қандай миқдорда тўланади?

Жавоб: СССР Министрлар Советининг 1965 йил 22 мартдаги қарорига биноан лойиҳалаш ишчи группалари составида қурилиш объектларига ишчи чизмаларни тайёрлаш, авторлик назорати олиб бориш, ишга тушириш, созлаш ишларини бажариш ва лойиҳа қувватини таъминлаш учун командировка қилинган лойиҳалаш ва қидирув ташкилотлари ходимларига суткалик пул ўрнига маошининг ярим миқдорида устама ҳақ тўланади.

⁂

М. БОЙМИРЗАЕВ: Паспортимда исмим нотўғри ёзилган. Уни қандай тўғрилаш мумкин?

Жавоб: СССР гражданларининг исми, фамилияси ва отасининг исмини ўзгартириш ҳақида белгиланган тартибга кўра Сиз исмингизни тўғрилатишга ҳақлисиз. Одатда паспорт гражданларга туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома асосида берилади. Агар исмингиз туғилганлигингиз тўғрисидаги гувоҳномангизда нотўғри ёзилган бўлса, аввало ўзингиз яшаётган район ЗАГС бюросига мурожаат қилиб, гувоҳномангизни алмаштиришингиз лозим. Борди-ю, бу ҳужжатда исмингиз тўғри бўлса, район ички ишлар бўлимининг паспорт бўлинмасига учраб, исмингизни тўғри ёзиб беришни талаб қилишга ҳақлисиз.

⁂

М. ЮСУПОВ: Ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтида ўқийман. Айни пайтда радиоспорт билан шуғулланиш ниятидаман. Бунинг учун қаерга учрашим керак?

Жавоб: Радиоспорт сирларини район ДОСААФ комитетлари қошидаги спорт-техника клубларида ўрганиш мумкин. Бу клубларга одатда ишлаётган ва ўқиётган кишилар қабул қилинади.

Мақсадингизни амалга ошириш учун Ленин район ДОСААФ комитети қошидаги спорт-техника клубига мурожаат қилинг. Клуб Октябрь революцияси кўчасидаги 20-уйда жойлашган.

ҲИНДИСТОНДАН ЮБОРИЛАЁТГАН КИТОБЛАР

Алишер Навоий номли Давлат халқ кутубхонаси номига Ҳиндистондан доимо китоблар келиб туради. Деҳли, Калькутта, Бомбайнинг илмий ва маданий муассасалари билан доимо китоб айирбошланиб келаётганига 20 йилдан ошди.

Р. М. Кемпнинг «Ҳиндистон ва Россия. 800 йиллик дўстлик тарихи» деган китоби ўз актуаллигини йўқотмайдиган китоблардандир. Автор рус ва ҳинд дўстона алоқалари тарихини кузатиб, шу алоқалар ўзаро манфаатли бўлганлиги тўғрисида асосий хулосалар чиқаради. Бу китоб Деҳлида ҳинду, урду тиллари ва инглиз тилида нашр этилган.

Китобхонларнинг талабларига биноан олинган С. Кришнаннинг «Ҳиндистондаги фалсафий қарашлар қисқача тарихи» монографияси катта ёрдамчи материали бўлган илмий асардир. Деҳлидан олинган китоблар орасида «Ҳиндистон ва халқаро ҳамкорлик» тўпламини, «Индира Гандининг таржимаи ҳоли» каби китобларни айтиб ўтиш лозим. Бомбайдан «Ҳиндистонда хотин-қизлар таълими» деган қизиқарли ва жуда яхши нашр этилган китоб келиб қолди. Дайа Кришнаннинг «Социал ўзгаришлар назарияси» асари, «Ҳиндистон тарихига доир луғат»ни китобхонлар доимо сўраб турибдилар.

Кутубхона фондларида Ҳиндистоннинг турли шаҳарларида нашр этилган 8 мингтадан кўп китоб, журнал ва тўплам бор.

Ўзбек китобхони Ҳиндистон халқларининг «Рамаяна» достонидан тортиб, то ҳозирги замон ёзувчилари ва шоирларининг асарларигача адабий ижоди билан она тилида ҳам таниша олади. Тошкент кутубхонасининг жовонларида Рабиндранат Тагор асарларининг ўзбек тилидаги таржималари турибди. Кўпгина асарлар бевосита оригиналдан таржима қилинаётганлиги эътиборга сазовордир. Масалан, А. Файзуллаев Прем Чанднинг ҳикояларини ҳиндидан, Наби Муҳаммедов, Б. Бхаттчария асарларини урдудан таржима қилди.

Ўзбекистонда ҳиндистонлик авторларнинг асарлари ўқилиши ва таржималари сони жиҳатидан чет эллик ёзувчилар орасида дастлабки ўринлардан бирида туради.

Е. КИТКОВИЧ.
(ЎзТАГ).

СЎНМАС У КУНЛАР ШУҲРАТИ

ЖАСОРАТ

Дунёда шундай инсонлар бўладики, улар буюк ишларга қўл уришмайди, балки ўзларининг камтарин меҳнати, одоби ва хушмуомалалиги билан элда обрў топади, маҳалла-кўйнинг ҳурмат ва эътиборига сазовор бўлади. Биз ҳикоя қилмоқчи бўлган Вали ака Қаюмов ҳам ана шундай камтарин инсонлардан бири.

Катта ҳаёт йўлини босиб ўтган, турмушнинг аччиқ-чучугини татиб кўрган, 1940 йилдан бери коммунист деган шарафли номни оқлаб келаётган Вали ака ҳозир кексалик гаштини суряпти. У пенсияда бўлишига қарамай тиниб-тинчимайди, маҳаллада амалга ошириладиган барча ибратли ишларга ҳамиша бош-қош. Тўй-маъракалар ҳам унинг бошчилигида ўтади. Вали ака маҳалланинг энг актив аъзоси.

Унинг оиласида камол топган беш ўғиз-қизнинг ҳаммаси олий маълумотли. Воситжон қурилишда, Боситжон Тошкент Давлат университетида ишлайди. Муҳаббат—ўқитувчи. Муаттар ва Мафуралар эса врач.

—Бундай бахтли кунларга эришгунча озмунча қийинчиликларни бошдан кечирмадик,—дейди Меҳнат Қизил Байроқ орденининг кавалери Вали ака.

Айниқса, суҳбат мавзуи уруш йиллари ҳақида борганда у тўлқинланиб гапирди.

Улуғ Ватан уруши бошланганда Вали ака эндигина ҳарбий хизматдан қайтган эди. Жанговар машғулотларда чиниққан, 25 ёшли йигит бу сафар қўлига қурол тутиб фронтга жўнади. У тўппа-тўғри Вязьма шаҳрига келди. Шу кезлари бу шаҳар қаттиқ хавф остида қолганди, душман уни босиб олиш учун тиш-тирноғи билан ҳаракат қиларди.

—Шаҳар гоҳ қўлдан кетиб, гоҳ қўлга кириб турган кунларнинг бирида отамдан мана бу хатни олдим,—деди Вали ака тўрт букланган, четлари титилиб кетган қоғозни авайлаб очаркан. Йиллар ўтиши билан ҳарфлари сарғайиб кетган хатни аранг ўқий бошладим. Унинг мазмуни шундай эди:

«Ўғлим, соғ-саломат бормисан? Нима қилайлик, юртга келган тўй экан, сенинг дуои-жонингни тилаб ётибмиз. Ҳали бу оғир кунлар унутилиб кетар. Ишончимиз комилки, бировлар уйига ўт қўйиб, ошига оғу солган фашистни ер билан яксон қилиб бағримизга соғ-омон қайтиб келасизлар. Ана ўшанда ота-бола, ўтган-кетганлардан мириқиб сўзлашамиз.

Ўғлим, сенга оталик насиҳатим, мард бўл, ҳамиша олдинги сафда юр. Командирингнинг буйруқларини қулоқ қоқмай бажар. Душманга қирон келтир. Заҳарли илоннинг боши қанчалик тез янчилса, турмушимиз шунчалик тез барқарор топади.

Сенга ҳамма-ҳаммадан алангали салом. Сенга оғир жангларда омад тилаб қолувчи отанг Қаюмжон».

—Очиғини айтсам, отамдан келган мана шу хат мени руҳлантириб юборди. Душманга бўлган нафратим янада ошди. Хат қўлдан-қўлга ўтди. Жанговар дўстларим ҳам унинг мазмуни билан танишиб чиқишди. Кейин мен бу мактубни ота насиҳати сифатида ҳамиша ёнимда сақлаб юрдим. Шундай қилсам, гўё отамнинг қалб сўзлари қулоғим остида жаранглаб тургандек бўларди. Лекин бир нарса ҳали-ҳали менга алам қилади. Мен урушдан ғалаба билан қайтганимда отам оламдан ўтган эди. Афсус, у орзу қилганидек, биз ота-бола мириқиб сўзлаша олмадик. Ана шуни ўйласам, юрак-бағрим эзилиб кетади. Отам ёзган шу хат менга ёдгорлик бўлиб қолган. Уни ҳамиша авайлаб-асрайман.

Қўшинларимиз Смоленскни ишғол қилган вақт эди. Шаҳардан қувиб чиқарилаётган душман ғазабдан унинг кулини кўкка совурар, қолган-қутган аҳолини оғир қийноққа соларди. Вали ака хизмат қилаётган бўлинма шаҳар бўсағасида тўхтаб қолди. Душман плацдармини ёриб ўтишнинг иложи бўлмади. Баъзи-баъзида тун қоронғилигини ёритиб турган зенит тўпларини ҳисобга олмаганда деярли икки томонда ҳам тинчлик ҳукм сурарди. Бу ҳолат бир неча кун давом этди. Душман кучли ҳужумга тайёргарлик кўрарди. У томонда нима воқеалар бўлаётганини билиш жанг тақдирини ҳал қилишда муҳим роль ўйнарди. Буниг учун «тил» топиш керак эди.

Шу куни дарҳол тўрт кишидан иборат разведка группаси тузилди. Вали ака ҳам шу группага киритилди.

Улар қоқ ярим кечада йўлга чиқишди. «Чегара»га етишганда бир дақиқа нафас олиш учун ерга тиз чўкишди. Бирдан қулоқларига душман томондан узуқ-юлуқ товушлар эшитилди. «Чегара» қўриқловчилар бўлса керак, тобора уларнинг овози яқинлашиб келарди. Группа дарҳол ўзини панага олиб, нариги томонни кузатиб турди. Ниҳоят, уларнинг қораси кўринди. Қуролланган уч киши шу томонга келишарди. Бу разведкачилар учун кутилмаган муваффақият эди. Фақат вақтни қўлдан бермасдан чаққон ва аниқ ҳаракат қилинса тамом. Келишиб олинганидек, немислар рўпарага келишганда, разведкачилар уларга ташланишди. Икки фашист ҳаёлини йиғиб улгурмай, нариги дунёга равона бўлди. Учинчиси Вали аканинг қўлида тинимсиз типирчилар, қўрқувдан ола-була бўлиб кетган кўзларида ёш қалқирди. Разведкачилар штабга қайтишганида тонг эндигина ёриша бошлаган эди.

Орадан икки кун ўтгач, жангчиларимиз кучли ҳужум билан душман истеҳкомини ёриб, шаҳарни немислардан узил-кесил тозалаш шарафига муяссар бўлдилар.

Шундан кейин Вали ака Белоруссия пойтахти Минскни Латвия ва Литвани душмандан озод қилишда қатнашди.

—Қаерда бўлмайлик, қайси шаҳарга бормайлик, ўша ерда харобазорга дуч келардик. Қишлоқларда, кўчаларда мурдалар учрарди. Немис газандалари томонидан қурилган дорларда ўликлар осилиб ётарди,—деб эслайди Вали ака.

Лекин Белоруссия қишлоқларидан бирида рўй берган бир воқеа сира унинг эсидан чиқмайди.

Сайҳон тепаликка қурилган учта дорга уч киши осиб қўйилган. Бир эркак, бир хотин ва беш ёшлар чамасидаги бола. Аҳолининг айтишига қараганда, улар партизан оиласи бўлгани учун немислар томонидан шундай қийнаб ўлдирилибди.

—Лаънатилар шундай разилликкача бориб етишган. Улар ҳатто болаларни ҳам аяшмаган,—дейди суҳбатдошимиз.

Унинг кўзларида ёш қалқиди. Ажабо, бу воқеадан кейин неча йиллар ўтибди-ю, лекин ўша мудҳиш кун Вали аканинг хаёлидан кўтарилмабди.

—Уруш ҳақида гап борса, дарҳол шу воқеа кўз ўнгимда жонланади-ю, томоғимга аччиқ нарса келиб тақалади,—дейди у.

Биз бу мақолада Ватан ҳимояси йўлида жонини ҳам аямаган Вали ака Қаюмовнинг ҳаётидан баъзи лавҳалар келтирдик, холос. Чиндан ҳам Германиянинг рейхига жанг билан кириб борган Вали аканинг қадамида учраган мудҳиш воқеаларни санаб адоғига етиб бўлмайди.

М. КОМИЛЖОНОВ.

Яқинда Охунбобоев номли шаҳар маданият уйи қошидаги халқ театрининг ижодий коллективи Ж. Асомиддиновнинг «Мулла Мубтало» икки парда, тўрт кўринишли сатирик асарини саҳнага қўйди. Асарни халқ театрининг бош режиссёри Ш. Умаров саҳналаштирган. Саҳнани рассом А. Чернов безаган. Асарда ҳозирги фаровон ҳаётимизда учраб турадиган баъзи порахўрлар, инсоний виждонини пулга сотадиган мансабпараст шахслар сатира остига олинади.

СУРАТДА: шу пьесадан бир кўриниш тасвирланган.

Э. Муҳамедов фотоси.

• Фан оламида нима гап?

«ҚАЙНОҚ МУЗ»

Сувнинг яхга айланиши — бу табиатнинг оддий бир ҳодисаси. Лекин ҳайратда қоладиган жойи шу ердаки, муз ўзгарувчан хоссага эга бўлган моддадир. Муздан бошқа кўпчилик моддалар қотган сари сувда чўкади. Маълумки, у сувда чўкмайди. Агар муз ҳам бошқа моддалар каби қотгандан сўнг сувда чўкса борми, сайёрамизнинг кўпчилик ерларида сув ҳавзалари остидаги органик ҳаёт йўқолиб кетган бўлур эди. Бунинг устига муз қатлами иссиқликни ёмон ўтказади. Бинобарин, унинг остидаги мавжуд иссиқлик яхши сақланади ва ях қатлами остидаги сувнинг давоми музлашдан сақлайди.

Қадим замонлардан бери қотган сув модданинг кристалл ҳолатига ўтиши деб қабул қилинган эди. Бу ҳолат қадимда унинг номида ҳам ўз аксини топган эди. Шунинг учун ҳам қадим Юнонда қотган сув—музга «кристалл» деб ном берилган эди. Ҳозирда ҳам мутахассислар яхни энг енгил ва паст ҳароратли минерал қаторига киритадилар. Ер юзида кенг тарқалган музликлар ва мутлоқий музликлар (ер қатламидаги)нинг тарқалиш қонуниятлари албатта, яхнинг ана шу хоссалари билан белгиланади. Шундай қилиб, мавжуд физик шароитларга қараб, шакл ва хоссалари ҳамда тузилиши билан бир-биридан фарқ қиладиган сув яхлашлари содир бўлади.

Турли шаклларга эга бўлган ва сунъий йўллар билан олинадиган музларни мутахассислар оддий муз ёки музлоқ деб юритадилар. Сунъий усуллар билан олинадиган музлар ичида 0 даража Цельсийдан юқори ҳароратда ҳосил бўладиган ях қизиқарлидир. Муз сув сатҳининг ҳар бир квадрат сантиметрига 1000 килограммдан ошиқ босим таъсир қилинган тақдирда пайдо бўлади. Шундай усул билан ҳосил қилинган музни илмий-техника тилида қайноқ муз деб номланади. Бундай муз одатда сувдан оғир ва унда чўкади. Шундай юқори босим остида олинган музнинг бир тури фақатгина плюс 200 даража Цельсийдагина эрийди.

Маълумки, тупроқнинг устки қатлами ёки грунт намни ўзига тортади ва унинг майда зарраларини бир-бирига жипслаштиради. Натижада ютилган — адсорбция қилинган сув пайдо бўлади. Бу сув ҳам катта босим остида бўлади ва ўз хоссалари бўйича оддий сувдан кескин фарқ қилади. Бундай ҳолат олимларни зарралар сатҳида ютилган юқа сув қатлами—қайноқ муз шаклида бўлса керак, деган тахминни қилишга олиб келди. Бундай тахминни ўз вақтида академик В. И. Вернадский ҳам айтган эди. Адсорбция қилинган сув ўз хоссалари бўйича қаттиқ жисмга яқин туради. Лекин баъзи бир қиёсий маълумотларга кўра, унинг тузилиши оддий муз тузилишидан фарқ қилади. Ҳозирча унинг асл моҳияти узил-кесил ҳал этилгани йўқ. Буни келгусидаги мукаммал ўтказиладиган тажрибалар аниқлаб беришидан умидвормиз.

М. ЗОКИРОВ,
геология-минералогия фанлари доктори.

⊙ ВОЛЕЙБОЛ

БЕШ ИМКОНИЯТДАН УЧ ОЧКО

Олмаота шаҳрида волейбол бўйича мамлакат биринчилигининг олий лигасида қатнашаётган олти аёллар командаси биринчи тур ўйинларини ниҳоясига етказишди. Бу йил ҳам ўтган йилдаги сингари Свердловскнинг «Уралочка» командаси юқори маҳорат намойиш этди. Бундай бўлиши табиий, албатта. Чунки команда составида олти Олимпиада чемпиони майдонга чиқмоқда. Команда бу ерда ўтказилган беш учрашувни ҳам ғалаба билан якунлади. Бироқ, Тошкентнинг «Автомобилист» командаси билан бўлган учрашувда ғалабага эришиш осон бўлмади.

Командалар фақат ғалабани кўзлаб ҳаракат қилишди. Шу боисдан ҳам омад гоҳ у, гоҳ бу командага боқиб турди. Тўртинчи партиядан кейин ҳисоблар тенглашди. Бешинчи партияда ҳамшаҳарларимиз ўзлари учун жуда муҳим бўлган бир очкога эга бўлиш ниятида уюшқоқлик ва ҳужумкорликни кучайтирдилар. Лекин ҳал қилувчи дақиқаларда маҳорат етишмади. Шундай қилиб улар бу ерда иккинчи марта имкониятни бой беришди. Маълумки, қизларимиз аввал Москванинг «Динамо» командасига ҳам ютқазиб қўйишган эди.

Олмаота шаҳрида ўтказилган биринчи давра беллашувлари ниҳоясига етди. «Уралочка» командаси даврани якка пешқадам сифатида, беш очко билан якунлади. «Автомобилист»нинг активида эса уч очко бор. Умуман олганда, бу яхши кўрсаткичдир. Агар, ҳамшаҳарларимиз иккинчи кичик группада ўтказиладиган баҳсларда ҳам шундай натижага эришсалар, кучли олтиликдан жой олишлари мумкин.

⊙ КЛАССИК КУРАШ

ЁШЛАР МАҲОРАТИ

Новосибирск шаҳрида хизмат вазифасини ўтаётган пайтда қаҳрамонларча ҳалок бўлган милиция ходими А. Носков хотира соврини учун классик кураш бўйича ўтказилган Бутуниттифоқ турнирида жуда кўп талантли ёшлар иштирок этишди. Ғолиблик учун курашда 370 полвон қатнашди. Уларнинг орасида тошкентлик спортчилар ҳам бор эди.

Ю. Юлаев ўз вазн-тоифасида бўлган барча олишувларни ғалаба билан якунлаб, мусобақа шоҳсупасининг энг юқори поғонасига кўтарилди. Яна бир ҳамшаҳримиз — А. Баранов олишувлар пайтида яхши натижа кўрсата олмади. Лекин у кураш сирларини мукаммал эгаллаганлиги, чиройли ўйин кўрсатганлиги учун махсус соврин билан тақдирланди. Бу соврин одатда, олишув техникасини мукаммал эгаллаган спортчига берилади.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

* РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА *

«СРЕДАЗТЕПЛОМОНТАЖ» ТРЕСТИНИНГ
ЎҚУВ ПУНКТИ
ФУТЕРОВКАЧИ-КИСЛОТА УПОРЧИЛАР ВА ТЕРМОИЗОЛЯЦИЯ ИШЛАРИНИНГ ИЗОЛИРОВКАЧИЛАРИНИ ТАЙЁРЛАЙДИГАН
3 ОЙЛИК КУРСЛАРГА
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Камида 18 ёшли, 8—10-синф ҳажмида маълумотли эркаклар ва аёллар, шунингдек, Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилган йигитлар қабул қилинади.

Бошқа шаҳардан келганларга ётоқхона берилади.

Ўқишга қабул қилинганлар ишлаб чиқаришга II-разрядли ишчи сифатида юбориладилар.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР ТЎЛИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

Ўқиш даврида ўртача ойлик иш ҳақи тўланади.

Ўқишни тугатганларга танланган ихтисос бўйича III-разряд малакаси берилади ва улар Тошкент «Монтажхимзащита» бошқармаси системасида иш билан таъминланадилар.

Справкалар учун адрес: 700031, Тошкент шаҳри, Шпильков кўчаси, 3-уй, кадрлар бўлими (7, 8, 10, 11, 13, 25-трамвайлар; 3, 9, 11-троллейбусларнинг «Марказий бозор» бекати). Телефонлар 56-45-46, 56-40-43.

ҲУРМАТЛИ КИНОТОМОШАБИНЛАР!
ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ КИНОТЕАТРЛАРДА
20 ДЕКАБРГАЧА
«ЎЗБЕКФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛГАН ФИЛЬМЛАР
КИНОФЕСТИВАЛИ ЎТКАЗИЛАДИ
«ТЕНГ ҲУҚУҚЛИЛАР ОИЛАСИДА»
РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

САНЪАТ САРОЙИДА
10 — 14/XII да —«ҚАНДАЙ АЖОЙИБ ЙИЛЛАРИМИЗ» (катта зал, 11, 13, 15, 17, 19.00).
10— 14/XII да— «МУҲАББАТ ВА НАФРАТ» (кичик зал, 12, 14, 16, 18.00).

«ҚОЗОҒИСТОН» КИНОТЕАТРИДА
15 — 21/XII да —«АЛИБОБО ВА ҚИРҚ ҚАРОҚЧИ САРГУЗАШТЛАРИ» (16, 17, 20.00).

ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ КИНОТЕАТРДА
12 — 14/XII да— «АЛИБОБО ВА ҚИРҚ ҚАРОҚЧИ САРГУЗАШТЛАРИ» (12, 15, 18, 20.45).

ҲАМЗА НОМЛИ КИНОТЕАТРДА
10/XII да —«ФАВҚУЛОДДА КОМИССАР» (19.00).
11— 12/XII да—«НОДИРАБЕГИМ» (19.00).
13—14/XII да —«ИНСОН ҚУШ ОРТИДАН БОРАДИ» (19.00).
15 —17/XII да—«КАРВОН» (19.00).
18— 21/XII да— «БЕГОНА БАХТ» (19.00).

«ЧАЙКА» КИНОТЕАТРИДА
10— 11/XII да— «ҚОРА КОНСУЛНИНГ ҲАЛОКАТИ».
12— 14/XII да —«СЕВГИ ДРАМАСИ».
15 — 16/XII да —«УЗОҚ-ЯҚИН ЙИЛЛАР».
17 — 19/XII да —«СЕВИШГАНЛАР».
Сеанслар соат 21.30 да бошланади.

«НУКУС» КИНОТЕАТРИДА
10 — 11/XII да— «ВАСИЯТ».
12— 14/XII да— «ТУЙЛАР МУБОРАК».
15—17/XII да— «СЕНИ КУТАМИЗ, ЙИГИТ».
18— 21/XII да— «ШУМ БОЛА».
Сеанслар соат 13.00 ва 17.00 да бошланади.

ЛИСУНОВ НОМЛИ КИНОТЕАТРДА
10—11/XII да— «РИНГГА ЧАҚИРИЛАДИ...».
12/XII да —«ЖАЗИРАМА ҚУЁШ ОСТИДАГИ УЙ».
13—14/XIIда— «ЙИЛНИНГ ТЎРТ ФАСЛИ».
Сеанслар соат 11.00 ва 13.00 да бошланади.

С. РАҲИМОВ НОМЛИ КИНОТЕАТРДА
13— 15/XII да— «АЛИБОБО ВА ҚИРҚ ҚАРОҚЧИ САРГУЗАШТЛАРИ.
Сеанслар соат 11, 13, 15, 17, 20.00 да бошланади.

«ДРУЖБА» КИНОТЕАТРИДА
10—11/XII да— «ОЛОВЛИ СОҲИЛ».
12/XII да— «ИККИ СОЛДАТ ҲАҚИДА ҚИССА».
13— 14/XII да— «РИНГГА ЧАҚИРИЛАДИ...».
Сеанслар соат 10.00 да бошланади.

Ғ. ҒУЛОМ НОМЛИ КИНОТЕАТРДА
10—11/XII да— «26-СИ ОТИЛМАСИН».
12—14/XII да —«ЭҲТИЁТ БЎЛ ИЛОН!».
15— 17/XII да —«ШУМ БОЛА».
18—20/XII да— «СЕНИ КУТАМИЗ, ЙИГИТ».

«ЯНГИОБОД» КИНОТЕАТРИДА
11—12/XII да — «ЗУЛМАТНИ ТАРК ЭТИБ».
15—16/XII да— «ФАРҲОДНИНГ ЖАСОРАТИ».
17— 19/XII да— «ФУРҚАТ».
Сеанслар соат 11.00 да бошланади.

«ВОСТОК» КИНОТЕАТРИДА
10— 11/XII да— «АСОВ ОҚҚУШ» (10.30, 16.00).
12 —14/XII да— «РИНГГА ЧАҚИРИЛАДИ...» (10.30, 16.00).
15—16/XII да— «ҲАВОДАГИ САРГУЗАШЛАР» (10.30 12, 14, 16, 18, 21.30).
17/XII да— «МУҲАББАТ ВА НАФРАТ» (10.30, 12, 14, 16, 18, 21.30).
18/XII да— «МУҲАББАТ ВА НАФРАТ» (11, 13, 15, 17, 19, 21.00).
19— 21/XII да—«АЛИБОБО ВА ҚИРҚ ҚАРОҚЧИ САРГУЗАШТЛАРИ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

ЎЗБЕКИСТОН ССР 25 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ КИНОТЕАТРДА
10/XII да —«ГЕНЕРАЛ РАҲИМОВ».
11— 12/XII да— «ОЛОВЛИ СОҲИЛ».
13 —14/XII да— «УЧРАШУВЛАР ВА АЙРИЛИҚЛАР».
15 —16/XII да— «ШИЖОАТ».
17— 19/XII да— «26-СИ ОТИЛМАСИН».
Сеанслар соат 16.00 ва 21.00 да бошланади.

Қ. ЁРМАТОВ НОМЛИ КИНОТЕАТРДА
13—14/XII да— «СЕВИШГАНЛАР».
15— 16/XII да— «ҚОРА КОНСУЛНИНГ ҲАЛОКАТИ».
71 —18/XII да «СЕВГИ ДРАМАСИ».
19— 21/XII да —«ОЛОВЛИ СОҲИЛ».
Сеанслар соат 11.00 ва 17.00 да бошланади.

ХРОНИКАЛЬ-ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ЧАЙКА» КИНОТЕАТРИДА
10/XII да —«АБАДИЙ ШАҲАРНИНГ ЯШИЛ ФАНИ», «ШЕРОБОД ДАШТЛАРИ».
11— 13/XII да— «ХОРАЗМ», «ҚУВНОҚ ЧЕҲРА».
14— 16/XII да— «ПОРЛОҚ ЙЎЛДА», «ПАРАНЖИ».
17— 19/XII да— «ҚАЛБДАГИ ИЗЛАР», «ВОДИЙДАГИ ДЕНГИЗ».
Сеанслар соат 21.30 да бошланади.

«ДРУЖБА» КИНОТЕАТРИДА
15— 16/XII да—«ОЛТИН СЕВГИНИНГ ТУҒИЛИШИ».
17—18/XII да —«КОНЦЕРТ ЗАЛИ», «ҲАР БИР КУН МАҚСАДИ», «ПОРЛОҚ ЙЎЛДА».
19 —20/XII да —«ҚАЛБДАГИ ИЗЛАР».
Сеанслар соат 19.00 ва 21.00 да бошланади.

«ПИОНЕР» КИНОТЕАТРИДА
10/XII да — «ПОРЛОҚ ЙЎЛДА».
11— 14/XII да— «ҲАМИД ОЛИМЖОН».
15— 17/XII да— «БИРДАМЛИК ҚЎШИҒИ».
18 —21/XII да—«МЕНИНГ ЎЗБЕКИСТОНИМ».
22— 24/XII да— «ХОРАЗМ».
25—28/XII да —«ШЕРОБОД ДАШТЛАРИ».
29—31/XII да— «ПАРАНЖИ».
Сеанслар соат 12, 14, 16, 18, 20.00 да бошланади.

КИНО

10 ДЕКАБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«УМИДИМИЗ ҚУШЛАРИ» (17, 19.00), «МУҲАББАТ ВА НАФРАТ» — (кичик зал, 16, 18.00) — **Санъат саройи** (телефон 41-39-51).

«АЛИБОБО ВА ҚИРҚ ҚАРОҚЧИ САРГУЗАШТЛАРИ» (2 серия) — **Тошкент Советининг 50 йиллиги** (18, 20.45, телефон 78-47-25).

«СЎНГГИ ОВ» — **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01). **Дружба** (тоқ соатларда, телефон 56-15-75), **Қозоғистон** (15, телефон 35-24-92).

«ОРҚАДАН УЗИЛГАН ЎҚ» — **Москва** (жуфт соатларда, телефон 33-05-01).

«КАТТА-КИЧИК УРУШЛАР» — **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69).

«ИЗҚУВАР» — **Восток** (18.30, 21.00, телефон 91-14-61).

«ИЛК БОР ТУРМУШГА ЧИҚАЯПМАН» — **Дружба** (жуфт соатларда).

«СЕРЖАНТ ЦИБУЛЯНИНГ ДАЛА САФАРИ» — **Восток** (17, 19, 21.00).

«ОКЕАНДАГИ КИШИЛАР» — **Искра** (18, 19.45, телефон 39-14-59).

11 ДЕКАБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«УМИДИМИЗ ҚУШЛАРИ» (11, 13, 15, 17, 19.00), «МУҲАББАТ ВА НАФРАТ» (кичик зал, 12, 15, 16, 18.00) — **Санъат саройи** (телефон 41-39-51).

«АЛИБОБО ВА ҚИРҚ ҚАРОҚЧИ САРГУЗАШТЛАРИ» (2 серия) — **Тошкент Советининг 50 йиллиги** (12, 15, 18, 20.45, телефон 78-47-25).

«СЎНГГИ ОВ» — **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Дружба** (тоқ соатларда, телефон 66-15-75), **Қозоғистон** (11, 12, 13, 14, 15, телефон 35-24-92).

Нукус (тоқ соатларда, телефон 46-70-69).

«ИЗҚУВАР» — **Восток** (12, 13.30, 18.30, 21.00, телефон 91-14-61).

«ИЛК БОР ТУРМУШГА ЧИҚАЯПМАН» — **Дружба** (жуфт соатларда).

«СЕРЖАНТ ЦИБУЛЯНИНГ ДАЛА САФАРИ» — **Восток** (11, 13.30, 17, 19, 21.00).

«ОКЕАНДАГИ КИШИЛАР» — **Искра** (16, 18, 19.45, телефон 39-14-59).

«ОРҚАДАН УЗИЛГАН ЎҚ» — **Москва** (жуфт соатларда, телефон 33-05-01).

ДОИМИЙ ИШГА

печатниклар, қабул қилувчилар, муқовачилар ва санаб ўтилган мутахассисликлар бўйича шогирдлар, слесарь-сантехниклар, компрессорли ва совутиш қурилмаларининг машинистлари, аккумуляторларни зарядловчилар, газ пайвандчи, контролёрлар, ёрдамчи ишчилар, фаррошлар, қоровуллар, вахтёрлар, фрезерчилар, слесарлар, токарлар, электр ускуналарини ремонт қилувчи электромонтёрлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими.

Тошкент электромедицина техникуми томонидан **Обидова Фарида** номига берилган 967429 номерли йўқолган

ДИПЛОМ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Ўрта Осиё темир йўлининг
ТОШКЕНТ ТЕПЛОВОЗ ДЕПОСИ
тепловоз машинистларининг ёрдамчиларини тайёрлайдиган
6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА
ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Ҳар ойда 90 сўмдан стипендия берилади.

Ёлғиз кишилар ётоқхона ва прописка билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: 700006, Тошкент шаҳри, Куйбишев шоссеси, 13/22-уй, кадрлар бўлими.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

10 ДЕКАБРЬ—ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.30 «Горнчилар, қаердасиз!». 18.10 «Фан оламида». 18.40 Ҳиндистон бўйлаб», Кинопрограмма. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Талабларингизга биноан учрашувлар». Майкоп шаҳридаги мебель комбинати ишчиларининг саволларига сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов жавоб беради. 20.20 «Марказий телевидение экранида биринчи марта. «Зита ва Гита». Бадиий фильм (Ҳиндистон). 1-серия. 21.30 «Время». 22.30 «Опера билан учрашув». Телетемошабинлар хатлари асосида.

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

22.00 «Рус романси», 22.15 Тоғ чанғиси спорти бўйича жаҳон кубоги. Франциядан олиб кўрсатилади. 23.00 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.15 Ҳужжатли фильмлар программаси. 23.50 А. Эшпай асарлари. 00.40 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Тез юрар Мук». Мультфильм. 18.40 КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ОКТЯБРЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА! Сирдарё балиқчилик хўжалигидан репортаж. 19.00 «Халқ контроли экрани» (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 Баскетбол бўйича СССР чемпионати. «Университет» (Тошкент)—«Статиба» (Вильнюс). «Ёшлик» спорт аренасидан олиб кўрсатилади. 20.20 «Чотқол спектрлари». Ҳужжатли фильм. («Ўзбектелефильм»). 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон композиторларининг камер асарлари. Нурилла Зокиров. 21.30 Москва. «Время». 22.30 Телевизион театр. Б. Бойқобилов. «Тун ва кун». 2-қисм. 23.40 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги. 23.55 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Француз тили. 20.55 «Бизнинг бош мухбиримиздан» (рус.). 21.25 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Физика. 22.25 «Николай Кузнецов». Телефильм (рус.).

11 ДЕКАБРЬ—ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси.

9.00 «Время». 10.05 Эрталабки гимнастика. 10.30 «Ёшлар ижоди». 11.10 «Зита ва Гита». Бадиий фильм. (Ҳиндистон). 1-серия. 12.20 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 Ҳужжатли фильмлар программаси: «Ленинград фронти. Хроника ва эсдаликлар», Ленинград ҳужжатли фильмлари студияси. «Нектар каби ширин...» (Тошкент). «Қадрли дўстим ва акам» (Белорусьфильм). 16.30 «Жонажон табиат», 16.50 М. Глинка асарлари.

17.25 «Қувноқ стартлар» 18.10 «Ҳиндистон санъати», 18.40 «Миллионлар ленинча университети». Хўжалик ҳисобидаги муносабатларни ривожлантириш — ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг муҳим воситаси тўғрисида. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Халқ оҳанглари». 19.45 «Ҳамкорлик». Тележурнал. 20.20 «Марказий телевидение экранида биринчи марта». «Зита ва Гита». Бадиий фильм (Ҳиндистон). 2-серия. 21.30 «Время». 22.30 «Московские новости» газетасининг соврини учун фигурали учиш бўйича Халқаро мусобақалар. Жуфт бўлиб учиш. Қисқа программа. В. И. Ленин номли Марказий стадионнинг Спорт саройидан олиб кўртилади. 23.00 «Дунё воқеалари». 23.15 «Бизнинг Ладога дарёмиз». Телевизион ҳужжатли фильм.

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

22.00 «Қишлоқ янгиликлари», 23.00 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.15 «Лукоморья бўйида». Телевизион ҳужжатли фильм. 23.30 Баскетбол бўйича Европа чемпионларининг кубоги. Эркаклар. МАСК — «Синудин» (Италия). 24.00 Москва камер оркестрининг концерти. 00.40 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 Болалар учун фильм. «Ғаройиб якшанба» (рус.). 12.30 Адабиёт. «С. Айний —улкан совет ёзувчиси». 13.00 Телевизион театр. Б. Бойқобилов. «Тун ва кун». 2-қисм. 14.10 «Челюскин эпопеяси». Телефильм.

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Ёз кунларининг бирида». Мультфильм («Озарбайжонфильм»). 18.35 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Сенинг замондошинг», 19.00 КПСС XXVI СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАМИЗ. Тошкент «Красная заря» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасидан репортаж. 19.30 «Ахборот» (рус.).19.45 КПСС XXVI СЪЕЗДИГА БАҒИШЛАНГАН ИТТИФОҚЧИ РЕСПУБЛИКАЛАР ТЕЛЕВИЗИОН ФЕСТИВАЛИ. Экранда — Озарбайжон телевидениесининг программаси. 20.30 «Ахборот». 20.50 КПСС XXVI СЪЕЗДИГА БАҒИШЛАНГАН ИТТИФОҚЧИ РЕСПУБЛИКАЛАР ТЕЛЕВИЗИОН ФЕСТИВАЛИ. Экранда — Озарбайжон телевидениесининг программаси (давоми). 21.30 Москва. «Время». 22.30 «Ғаллакорларнинг шу кунги муҳим вазифалари». 22.45 Телевидение экранида биринчи марта «Ўзганинг бахти». Бадиий фильм. 00.05 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент Давлат университети ректорати, партия ва касаба союз ташкилотлари ўзбек совет адабиёти кафедрасининг профессори Б. Ҳ. Имомовга онаси

Хонбиби Дадамат қизи ҲАСАНАЛИЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

4 ТОШКЕНТ ОҚШОМИ бет

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»), —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат —33-57-02, бўлимлар: партия турмуши —32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги —32-57-83: совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19: фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот —33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари —32-58-85; хатлар—33-29-70; эълонлар бўлими —33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

10 ДЕКАБРЬ, 1980 й. Р—03410 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр Б—2293. 9